

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни — 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

ДОЛҒАЛИ БИР ҲАЁТ...

Бу сатрлар шоира Зулфияни. 1974 йилда ёзган шеърининг бир сатри. Сўнгги чокларда негидир ўз-ўзидан, тез-тез тилимда айландиган бўлиб қолди.

- Нега? Нега? - деб сўроқлайман ўзимни. - Нега? - дейман-да, кимдандир жавоб кутаман. Кўз ўнгимда Зулфия опамлар намоён бўладилар.

1950 йил октябрда "Ўзбекистон хотин-қизлари" журнали ташкил этилди ва икковимизни ҳам шу редакцияга ишга йўлладилар. Зулфия опам редакцияда адабиёт ва санъат бўлими бошлиғи ва қамини шу бўлим адабий ходими бўлиб ишлай бошладик ва шу-шу кейинчалик улар журнalinинг бош муҳаррири ва мен муҳаррир ўринбосари бўлиб ўттиз йил мобайнида ёнма-ён ишладик. Ўттиз йилдан ортиқ ҳамкорлик давомида таҳрир қилиш, журнал чиқариш сабоғини-гина эмас, инсонгарчилик сабоғини ҳам олдим. Бу йиллар давомида Зулфия опамдан сабр-тоқат, меҳр ва саодатни ўргандим. Уларнинг ифодалари билан сўзлайдиган бўлсам, ёлғиз мени эмас, балки бутун бир жамоани она бўлиб йўлга солдилар. Шунисини қайд этиб ўтишни истардимки, Зулфия опамлар фақат ўз редакциямиз ходимларигагина эмас, балки қўшни "Гулхан" ва "Гушна" ходимларига ҳам меҳр-оқибат кўрсатардилар. Бу редакцияларнинг ходимлари Зулфия опамларни "онамиз", "онахонимиз" деб эъзозлардилар. Дарҳақиқат, Зулфия опамларда инсонга меҳр бутун ўзликлариди ҳам, шеърятлариди ҳам балкиб туради.

Агарда бирон ўқувчи мендан: "Зулфия ким эди?" деб сўрайдиган бўлса, мен унга: "Жавобни у кишининг шеърлари сатрларидан изланг", - деб жавоб берган бўлардим:

...Долғали бир ҳаёт ёр қисматли у:
Ишқига табиат ўзи ҳавасдан
Ҳасад қиличи-ла ташлада чопиб.
У ишқдан девона, ҳижрондан ёна,
Ёна бағри куйиб,
Оташи тошиб,
Кўзларин ҳаётга каттароқ очиб,
Нак жароҳатли жайрон қайтадан турди.
Афсонали жондай чопса чопилмасдан,
Ажал ахтарса ҳам ҳеч топилмасдан
Туғилмоқ маъносин яшашда кўрди.

"Долғали бир ҳаёт"
Шеърда қуйланган бу куйган жон нак Зулфиянинг ўзинаси. Ушбу сатрларда ифода этилган алам-изтиробиларнинг азобини шоира қай тариха бошидан кечирганини ўз кўзим билан кўрганман.

Ишқ ва ҳижрон аламларидан
Омон чиққан қайноқ дилим бор...
Бу ҳам шоира Зулфия.
Ортада қолган - олтиндай хирмон,
Бутун мулким берсам, етмас олгани.
Қуш шодлигин англаш ўзи ҳам бир бахт...
"Меҳмонлар келди"

Ҳаёт яна гўзал мисли озодлик...
"Офтоб, сен борлигим"
Булар ҳам Зулфия сатрларидан. Унинг ҳис-туйғулари, унинг дунёқарши, унинг борлиғи, йиллар оша йўққан олтин хирмони.
Шундай аjoyиб шеърлар муаллифи Зулфия

опанинг ҳар бир янги ёзган шеърларини "тандирдан эндигина чиққан" кезларида ўқиб, ошно бўлиш насиб этарди биз редакция ходимларига. Аммо, шахсан менинг ўзимга келсак, ўзим учун Зулфияни шоир деб кашф этганим, "Баҳор келди сени сўроқлаб"дан бошланган. Бу шеър айниқса юрагимга яқин. Бунда шоиранинг жароҳатли қалби нак жарроҳ тиги билан ёриб қўйилгандай яқол кўз ўнгингизда намоён.

...Салқин сахарларда, бодом гулида,
Бинафша лабида, ерларда баҳор.
Қушларнинг парвози, елларнинг ноzi,
Баҳмал водийларда, қирларда баҳор...

- деб бошландиган бу шеърни ёзганда бетакрор ҳусн соҳиби шоира Зулфия ўттиз ёшда эди. У шеърда битилган алам-изтироби ва фожияни шу ёшда бошдан кечиришга ҳар қандай одам ҳам дош беролмайди. Зулфия опанинг иродасига доим ҳавас қилардим. Шундай сабр-бардошли, қаноатли ва матонатли бўлишни орзу қилардим. Зулфия опамларнинг шоир Ҳамид Олимжоннинг фожияли ҳалокатидан икки йил ўтиб, 1946 йилларда битилган шеърларини ҳали-ҳануз йўғлаб ўқийман. Уша чокларда жароҳат ҳали янги бўлганлиги учун, у ҳақдаги битиклар ҳам аламзада қалбдан вулқондайин отилиб чиққани учун ҳам сизни ўз домига тортади. Икки шоирнинг ниҳоятда гўзал муҳаббатининг барбод бўлиши, чил-чил синиши ҳар қандай тўғ қалбни ҳам ларзага солмай қолмайди.

Зулфия опанинг мана бу шеърларини ҳаяжонсиз ўқий олмайдим.

Мана, бир умрни яшадим сенсиз,
Қайтмас шодликларнинг қайтишини кутиб,
Тобутинг бошида чўққанимда тиз,
Фарзандлар кўтарди қўлимдан тутиб.
Шундан бери тикман, ҳар нега қалқон,
Бахтга, баҳорга ҳам, қишга, қайғуга.
Биров азасида йўғлайман қон-қон
Тўйида яйрайман, ўхшаб охуга...

"Сенсиз"
Мен худди шундайликларини биламан, Зулфия опамларнинг. Бу манзаралар нак менинг кўз олдимда ўтган. Яқинларнинг тўйида мададкор бўлишни, бошига қулфат тушганда дардига шерик бўлишни ҳам мен Зулфия опамлардан ўрганганман. Шу нуктаи назардан қараганда, Зулфия шеърлари ҳаётини муаммоларни ҳал этишда шеърхонларга қўмақдос.

Зулфия опа ижодининг яна бир қиррасини айтиб ўтишни лозим кўраман. Зулфия опа муҳаррирнинг вазифасини журнални ўқимишли, муштарийлар талабига мос қилиб чиқаришдангина иборат деб билмас, ёшлар масаласига алоҳида аҳамият берардилар. Муҳаррирнинг тақлифи билан журнал саҳифасида намоён бўлган "Қизлар дафтарида" руқни неча-неча йиллар давомида қанчадан-қанча ёш шоираларни тарбият этиб катта ҳаёт йўлига солиб юборди. Улар Ўзбекистон радиоси ва телевидениесида катта куч бўлиб қолдилар, газета ва журналларга билимдонлик билан муҳаррирлик қилаётдилар. Айниқса, Президентимиз фармонида кўра, мустақил Ўзбекистонда таъсис этилган Зулфия номидаги Давлат мукофоти қизлар орасида адабиёт, санъат, фаннинг турли соҳаларидан ҳақиқий истеъдодларни танлаб олиб, рағбатлантириб йўлга солишда асосий омил бўлаётди ва ижоду тафаккур оламига ҳамон гурас-гурас қизлар кириб келаётди.

Ростини айтсам, неча-неча йиллар давомида бирга ишлаш жараёнида мен уларнинг гайрат-шижоатига, қувваи хофизасига маҳлиё бўлиб келганман: фарзандлар тарбияси-ю, Ҳамид Олимжоннинг катта оиласини бошқаришининг ўзи қанча куч-қувват талаб қилишига қарамай, халқ депутати сифатида жамоатчиликнинг аллақанча топириқларини адо этиш, журнални бошқариш билан бир пайтда бири-биридан гўзал ва бакуват шеърлар битиб, республикамизнинг ёшу қариларини ўзининг инсоний фазилатлари билан ром этди.

Ана шундай аjoyиб, меҳрибон оила соҳиби эдилар менинг суюкли Зулфия опам.

Ҳолида АХРОРОВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган
маданият ходими

БАҲОРНИ СЕВАМАН!

Менинг назаримда, келинлик либосини кийиш арафасида турган — балоғат ёшидаги қизларга аталган "Гўзаллик гўзалликдан баҳра олиб қувватланади", - деган таъбир айна ҳаётидир. Балоғат ёшидаги қизлар чиройи гўзал шеърлар битилишига, нафис куй ва қўшиқлар яралишига асос бўлган азал-азалдан. Гўзалликларнинг бу ўзаро уйғунлиги боис дунёда эзгулик яралган! Тожмаҳаллу Бибиҳоним масжидидек умри боқий обидаларга пойдевор бўлган гўзаллик! "Шашмақом"ни ҳам ҳусндан яратганлар. Бу обидалару куйлар эзгулиқнинг андозасидир, десам муболага бўлмас.

Эй, келинлик либосини кийиш арафасида турган балоғатли гўзаллар!

Ишқу яшариш фасли бўлган баҳорнинг илк фараҳли кунларида Сизларга бағишлаб меҳрим ганжинасидан бир шеър маржон тишиш иштиғи туғилди. "Маржон" деб атаган сатрларим балки "кўзумчоқ" дайин ҳам тизилмагандир - саёзроқ чиққандир. Аммо сизларга бўлган санимим умонни жуда кенг ва чуқур!

Баҳорни севаман!

Баҳор чоғида —
Бўй етган қизларнинг ҳусни ҳам бўлак.
Сирли сурур зоҳир қиз нигоҳида,
Синоатга чўмар зориққан юрак!
Қаранг: тўп-тўп қизлар ўтар хуш-хандон,
Аслида баҳорни чорлаган шулар.
Қаранг чиройига, ҳар бирин бу он —
Кўзларида баҳор нозлини кулар!
Бўй чўзган бойчечак боқар антиқиб,
Бўй етган қизларнинг назокатига.
Лола юз очади илҳақ кўзга тикиб,
Сукланиб гўзаллар балоғатига.
Сабо эсса келиб, сийпаб ўпади —
Тавоф этар гулгун ёноқларини.
Гушна шабнамлардан кўз ёш тўқади.
Сўнг гул этиб очар дудокларини.
"Баҳор келди!" - деган оташ сўзларни
Бўй етган гўзаллар этмокда таққор.
Келмишдир аслида сиздек қизларни,
Келинликка чорлаб келинчак баҳор!

Дилмурод САЙИД

ЯПОНИЯ ҲУКУМАТИНИНГ БЕҒАРАЗ ЁРДАМИ

Тошкентда Япониянинг Ўзбекистондаги элчихонаси ҳамда мамлакатимиздаги айрим илм ва тиббиёт муассасалари ўртасида мазкур давлат ҳукумати вакилининг қишқик ҳажмидаги

лойиҳаларга беғараз ёрдам дастури доирасида ажратилган грант-шартномаларини имзолаш маросими бўлиб ўтди.

Умумий қиймати 636 минг АҚШ долларидан ошувчи мазкур шартномалар Хоразм ва Қашқадарё вилоят-

лари ҳамда Тошкент шаҳридаги мактаб ва шифохоналар учун ажратилган. Улар Япония ҳукумати ёрдами билан таъмирланиб, замонавий жиҳозлар билан таъминланади.

Маросим иштирокчилари Ўзбекистон-Япония ҳамкорлиги барча жабҳаларда, хусусан, иқтисодий-сиёсий, маданий ҳамда гуманитар соҳаларда самарали ривожланиб бораётганини қайд этдилар.

(ЎЗА)

АХБОРОТ

Илмга рағбат истарам миллатнинг ёшу чолидан,
Илму дониш яхши зийнат қиз-хотунга молидан.

Абдулла АВЛОНИЙ

...Ўттиз саккиз ёшда экан, ибодат чоғи вужудини сирли бир шуъла қуршаб олганини пайкаб қолади. Қирқ ёшга тўлганида бир куни "ўқи!" деган овозни эшитди. "Мен ўқий олмайман", деб жавоб беради у. Овоз яна буоради: "Ўқи!" Мухаммад тагин жавоб қайтаради: "Мен ўқий олмайман". Овоз яна амр этади:

Нуруллаҳон Абдуллаевни ёзисиз. Кейин майин жилмайиб, қўшиб қўйди: - Биз ҳақимизда ҳам мана шундай китоб ёзинг, синглим! Бизнинг ҳам яхши ишларимиз бор!

Мен лол қолдим. Тошкентда нашр этилган ва ҳали бўёғи қуриб улгурмаган бу китобни қачон, қаердан топиб ўқий қол-

та, бугдой режаларини вақтида бажарди ва аъзоларининг дастурхони тўқин бўлишини таъминлаб қўймоқда. Ён афсодағиди бригадаларда эса аҳвол чаток. Чунки Ҳикоят ҳам ўқиб, ҳам ўқиб олган.

Қардадир ўқиганим ёдимга тушади "Урушдан кейинги йиллар Японияда мактаблар учун дарсликлар етишмай қолади. Ҳукумат аёлларга мурожаат қилади. Мурожаатга жавобдан барча япон аёллари ўзларига бор-ки, зеби-зийнатларни, қимматбаҳо буюмларини болам китоб ўқисин, деб ҳукуматга топширадilar. Эвазига миллион-миллион нусхада ки-

Ял-ял ёниб турган атласдан қўйлак кийиш ҳар қандай даврларда ҳам аёлларнинг орузи бўлиб келган. Чунки атласнинг шўҳчан гуллари хотин-қизларимизнинг чеҳрасини гул-гул яшлатиб хусн бағишлайди. Уни миллий либос сифатида фахрланиб киямиз. Бироқ! Кейинги пайтларда, ҳатто ёш ойларида ҳам кўчада атлас кийиб юрган аёлларни кам қўрадиган бўлиб қолдик. Бунинг боиси нима? Аёлларимизнинг ўта замонавийлашиб кетаётганими ёки баъзан танқид қилинаётганидек атласни менсимай қўйганимиздими? Мен ҳам атласни жуда ёқтираман. Лекин, атлас ҳақида сўз кетганида кўнглимни нафақат гурур яна... Армонга ўхшаш қандайдир бир туйғу қамрайди. Бундай гаплар арзимасдек туюлару, лекин назаримда шуларни гапириб вақти етгандек...

Атлас киймай қўйганимизнинг сабаби уни менсимаслик ёки модданинг ортидан ҳам қувиш эмас. Бунинг ўзига хос сабаблари бор. Биринчидан, у соф ипақдан тўқилганлиги боис унча ҳаво ўтказмайди, тез ғижим бўлади. Кўпчилик хотин-қизларимиз эртадан кечгача ишда бўлади. Кечгача қанча ўтириб туришга тўғри келади. Оқибатда сиз аранг етишган ноёб атлас қўйлак шу қадар ғижимланадими... Бунинг устига бир ювилгач, кўчага кийиб бўлмай-диган ҳолга келади. Нега энди бизнинг тўқувчиларимиз аёлларимизга ҳовучлаганда бир

АТЛАС КИЙИШ МУАММОЛАРИ

си қим бўлиб кетадиган, ювилганда ҳам ранги ўнгиб кетмайдиган нафис, ҳарир атлас нусхаларини тўқиб беришмайди? Ҳамон ўша эски дастгоҳларда ота-боболаримиздан қолган усулда атлас тўқишди. Ота-боболаримиз-ку шундай дастгоҳларни яратиб тўқувчилик қилишган экан, нега энди фан-техника ривожланиб, ҳатто биз "печат"лайдиган машинкалар ўрнини компьютерларга бўшатиб берсагу, нахотки тўқувчиликда ҳануз бирон янгилик яратилмаса? Шундай бўлгач, аёлларимиз Европанинг ғижим бўлмайдиган, бир неча йил кийилганда ҳам ранги ўнгимайдиган матоларидан либос тикириб кийишди-да, шундай эмасми?

Яқинда телевидение орқали бир кўрсатув намойиш этилди. Унда ҳамкасбим атлас ҳақида, Марғилондаги атлас фабрикаси ва атлас киймай қўйган аёллар ҳақида гапирди. Лекин бу кўрсатувдан менинг кўнглим тўлмади. Юқорида айтганимдек, нима учун атлас киймай қўйганимиз ва бунинг сабаблари ҳақида гапирилса керак, - деб кутгандим. Аксинча, яна биз аёллар айбдор. Кўрсатув атлас тўқиш цехидан олиб борилганда бир нарсга ёдимга тушди. Биз ҳали мактабда ўқиган пайтимизда Абдуманноб Умаров деган атлас тўқувчи йигит ҳақида тез-тез кўрсатув бериларди. У йигит бир неча ўнлаб дастгоҳларда бирданига атлас тўқиши билан донг таратганди. Ҳануз шундай дастгоҳларда атлас тўқиларкан. Лекин бу тўқилаётган атласларнинг хира, ола-чалпоқ гуллари экранда аниқ кўриниб турарди. Бундай атласлардан эса фақат келинларга кўрпа-ёстиқлар тикиляпти. Кўрсатув нихосида бир ёш кўз атлас тўқиш хунарининг ота-боболаридан қолган хунар эканлиги ҳақида гапирди. Сўнг уйларида атлас тўқиш жараёнига кўрсатилди. Қадимги ота-боболаримиздан қолган энг гўзал нусхалар ҳам худди ўша қадимги эски дастгоҳларда, қўл ва оёқлар ёрдамида ҳаракатга келадиган дастгоҳларда тўқиларкан. Ана шундай.

Балки бу кўхна усулда атлас тўқишни ҳам сақлаб қолиш керакдир. Икки букчаиб олиб тўқиладиган бу атласнинг гўзал ва бетакор эканлигига гап йўқ. Бозорларда ҳам бу атлас нусхалари доим топилавермайди. Баҳоси эса... Шундай машаққат билан тўқилган матонинг нархи ҳам меҳнатига яраша баланд бўлиши табиий.

Лекин мени ўйлантираётган, таъбир жоис бўлса ташвишга солаётган муаммо бу эмас. Нима учун атлас тўқиш ҳамон эски усулда қолиб кетаяпти? Нега энди оғир меҳнатни енгиллаштирувчи, замонавий ва сифатли атласлар тўқиш мумкин бўлган дастгоҳлар ҳақида бош қотирилмаяпти? Ахир бу соҳада ҳам етук олимларимиз бор. Улар изланишлари керак-ку! Айтайлик, японлар телевизорнинг экранни дастурхондек келадиганидан тортиб, тирноқдек келадиган нусхасигача яратишди-ку? Ҳатто юртимиздаги баъзи хонадонларга ҳам компьютер кириб келаятган бўлсаю, тўқувчиликда ҳамон ўзгариш бўлмаса...

Керак бўлса ушбу соҳа бўйича хорижликлардан тажриба ўрганайлик. Бунинг нимаси ёмон. Ахир дунёга ўзимизнинг бетакор кадриятимиз борлиги, биздаги ноёб, миллий бойликларнинг нақадар гўзаллигини кўрсатиб қўядиган вақт келмадимикан? Бир вақтлар орзу қилганимиздек фарзандларимиз хорижда таълим олишяпти. Ўзимизнинг ҳам дунёқарашимиз ўзгарапти. Бир сўз билан айтганда, дунёга чиқаямиз!

Агар атлас ҳақида яна гап кетсаю кимдир бу борада менинг фикримни сўраса, ана шуларни айтган бўлардим. Сизлар нима деган бўлардингиз?

Басира САЙИДИ АЛИ

НАМУ ДОНИШ

"Ўқи!" "Нимани ўқий?", сўрайди Мухаммад. "Ўқи!", дейди овоз. "Одамни лойдан яратган эгамнинг номи билан. Эгам ким, хусни муллоқдир, одамзот билмагани билдирар қалам билан..."

Бу Оллоҳдан Мухаммадга етган биринчи ваҳий, самовий Қуръоннинг ilk парчаси эди. ("Мухаммад пайғамбар қиссаси" китобидан. Тошкент. "Камалак". 1991).

Шукр, биз бугун саводхонимиз. Лекин илм олишдан тўхтаб қолган саводхонимиз. Мактабда ўқиганимиз этади, деб юраверамиз. Кутубхонадаги китоблар эса йўлимизга мунтазир.

Матбуот дўконларига ҳар куни файз киритадиган, юрак қони-ю, кўз нури эвазига яратилган ранго-ранг газета-журналларни харид қилиш кўпчилигимизга малол келади.

Обуна мавсуми чоғлари билиб туриб, кўзимизни омиб оламиз. Қўша-қўша кийинсак, топганимизни еяверсак, ичкиликка пул сарфласак, отарчиларга дасталаб қистирсак майли-ю, ақлимиз, онгимиз шуури, чироғи, ҳаётимиз дастуриламали бўлган қалам дурларидан пулни аясак... Афсус! Минг афсус!

Афсус дейман-у, яна хиёл ўзимга келаман. Шукр, қаламнинг сеҳрини қадрлайдиганлар топилади атрофимизда. Санокли бўлса-да кутубхоналарга қатнайдиганлар ҳам бор. Кутубхоналарга китоблар олиб бераётган мардлар ҳам учрайди. Дўконлардаги газета-журналлар қолиб кетаётгани йўқ. Обуна режаси ҳам бир нави.

1996 йили эди. Қўша тумани матбуот жамияти раиси Иброҳимбек Каримов хузурига "Яхшилик дунёни асрайди" номли китобчами соға қилиш учун бордим.

- Ўқиб чиқдим бу китобни, яхши! - деди тоға тухфани қўлига олиб, - кўзонлик тадбиркор

дилар, экан? Шу-шу тоғани кузата бошладим. У савдо идораси ишлари билан қанчалик банд бўлмасин, матбуот нашрларини ўқишга вақт топадиган, қалам сузларини муқаддас биладиган, ўзи ҳам қаламга ошно, дилбар инсон эди.

ЯХШИ ЗИЙНАТ...

тоблар нашр қилинади". Мана энди Японияни кўринг, ўзидан орттириб бошқаларга ёрдам қўлини чўзаяпти. Ҳозир япон аёллари ҳар бир фарзанди учун дарсликдан ташқари ҳар ойда 15 тадан бадий, илмий китоблар харид қилишаркан. Биз-чи? Биз шундай қўлаямизми? Бизга ҳаво ўтказмайдиган помбар-қит қўйлаклар зарур. Дабдабали тўйлар зарур. Ҳозир кишлокларнинг жуда кўп мактабларида ўқувчиларнинг дарслик китоблари етарли эмас.

- * **Мактабда ўқиганимиз этади, деб юраверамиз.**
- * **Абил тоға Қажумов ишхонасида ўнлаб газета-журналларни кўрдим.**
- * **Меҳнат — қалб, онг меҳнатига айлансагина баракали бўлади.**
- * **Биз ҳам зурриётларимизга муносиб мерос қолдира оламизми?**

Раҳбар ходимларнинг ёзув столларида янги газета-журналларни кўрганимда мўъжизага дуч келгандек севиnamан. Масалан, кўп йиллар қурилиш соҳасига раҳбарлик қилган қўвалик Абил тоға Қажумов ишхонасида ўнлаб газета-журналларни кўрдим. Унинг кўп ўқиши, бир умр яхши ишлаб, ҳурмат топланидагина эмас, зукко суҳбатига, сермулоҳаза муомаласи-ю ўзини дадил, эркин тутишида билинади. Ёши саксонга етиб қолса-да ўқийди, ишлайди, тетик, бардам бу отахон.

Ҳа, ҳаёт олға кетаяпти. Кечаги янгилик бугун ҳеч гап бўлмай қолди. Демак, ҳар бир раҳбар, ҳар бир мутахассис ҳар куни ўқиши керак. Лекин сўз дурларини ёнига йўлатмайдиган раҳбарлару мутахассисларга нима дейсиз?! Айниқса раислар (шаркат хўжалигини) юмуш қўлгитини ё маблағ етишмаслигини баҳона қилишадими-ю, бу билан кўп нарсга йўқотаётганликларини билишмайди. Сентябрь ойидаёқ пахта топишир режасини бажариб қўйганлар тажрибасини ўқимай, ноябр, декабрда изиллаб пахта излашди. Ахир меҳнат қалб, онг меҳнатига айлансагина баракали бўлади.

Қувадаги "Қуёшхон" фермер хўжалиғи раҳбари Ҳикоятхон Улмасованинг тадбиркорлик санъатига ҳамма ҳавасда. У пах-

ўтмишда не-не ажодларимиз илм излаб, ҳатто узоқ ўлкаларга борганлар. Донишманд устозлар этагидан тутганлар. Не-не машаққатлар эвазига вужудларини илм билан бой қилганлар. Натижада биз авлодларга олтинлардан ҳам қимматли маданий мерос қолдиришган. Бугун бу мерос ўзбек халқининг номини жаҳонга танитаётгани сир эмас. Биз ҳам зурриётларимизга муносиб мерос қолдира оламизми?

Тарихга назар ташланг, қайси юртни босқинчи истиёло қилган бўлса, улар ўша халқни аввало маънавий жиҳатдан асир этишга уринганлар. Ёзувини, китобини, билимни кишиларини йўқ қилганлар. Ахир китобидан, билимидан, билимдон кишиларидан айрилган одамларни бошқариш осон кечган-да.

Бас, биз ўзлигимизни таниб оладиган озод замонда яшайамиз. Қалбимизни қулфлаб эмас, улуғ незмат — илмнинг этагидан маҳкам тутсак, мустақиллигимизни мустаҳкамлашга ҳар биримиз муносиб ҳисса қўшган бўламиз. Қуёш нури хонамизни, ховлимизни, бепоеъ даламизни қандай ёритса, яшанатса матбуот нашрлари ҳам қалбимизга, шууримизга ана шундай ҳароратли нур сосин!

Санъат МАХМУДОВА

ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР УЧУН

АҚШнинг "Амери Керс" халқаро ташкилоти томонидан "Соғлом авлод учун" халқаро хайрия жамғармаси номига юборилган 26.4 тонна микдорида навабдаги инсонпарварлик юли ортлган самолёт Тошкентга келди. Унга 1.4 миллион АҚШ доллари микдорида дори-дармонлар, тиббий анжомлар юкланган эди.

- "Соғлом авлод" Давлат дастуридаги доимий ва узоқ муддатга мўлжалланган бандлар ихросини таъминлаш мақсадида "Соғлом авлод учун" жамғарма соғлом авлодни шакллантириш, оила, аёллар ва болалар саломатлигини мустаҳкамлашга йўналтирилган фаолиятини янада кучайтирди, - деди жамғарма раиси Ойниса Мусурмонова "Туркистон-пресс" муҳбирига. - Қолаверса, жамғармаимиз, Республика Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 25 январда қабул қилган "Аёл-

лар ва ўсиб келаётган авлод соғлигини мустаҳкамлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарори доирасида кўпгина халқаро ташкилотлар, чет эл фирма ва компаниялари ҳамкорлигида инсонпарварлик дастурларини амалга оширмоқда.

О. Мусурмонованинг таъкидлашича, республикамизга ўтган йилнинг ўзида жамғарма АҚШнинг "Амери Керс" халқаро хайрия ташкилоти билан ҳамкорликда 20 миллион долларга яқин инсонпарварлик ёрдами келтирди. Унинг таркибидagi дори-дармонлар, тиббий анжомлар ва санитария, гигиена буюмлари жамғарма томонидан Соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимидagi оналар ва болалар тиббиёт муассасаларига ҳамда мамлакатимизнинг энг чекка ҳудудларига яшайтган аҳолига етказилди.

"ТУРКИСТОН-ПРЕСС"

АХБОРОТ

Мен ҳам кўплар қатори "Оила ва жамият"нинг муҳлисиман. Бунда чоп этилаётган қизиқарли мақолаларни ўқирканман кимнингдир бахтидан қувониб, кимнингдир дардига шерик бўламан. Бугун эса

Кўнгил оҳанглари

ТО ТИРИК ЭКАНМИЗ...

ҳаётимда катта ўрин тутган- ўзлари узоқда-ю, аммо кўнгилга яқин шоир-у ҳофизларимиз ҳақидаги дил сўзларимни оққа туширишга жазм қилдим.

Аввало ўзимни таништираман... 36 ёшдаман. Маълумотим ўрта. Касбим - шофёр, сотувчи ва қурувчи. Олтинчи синфда ўқиб юрган кезларимдан оқхўжалик даласида ишлар эдим. Ҳарбий хизматдан кейин, аниқроғи 1987 йил баҳоридан яна шу отамдан қолган далаларда ишладим. Ўйда деҳқончилик ишлари билан шуғулландим. Эски уйларни бузиб уй қурдим. 24 сотихдан иборат катта ҳовлида фақатгина онам иккимиз яшар эдик. Ўрта мактабда яхши ўқимаган бўлсам-да, кундузги ишлардан ҳориб чарчаган бўлишимга қарамай кечалари китоб билан дўстлашдим. Ўша йиллари Ўлмас Жамолнинг "Ораста гул", Нодирабегим, Билал Нозим, Хоразмий ғазалларини ўқиб, ҳаёт дарсини олдим. Шоир Шухратнинг биргина шеъри эса менинг ҳаётимда алоҳида эътиборга лойиқ...

То тирик экансан: кураш, ишла, ён!

То тирик экансан: сев, севил, қувон!

То тирик экансан: изла, қидир, чоп!

То тирик экансан: интил, юксал, топ!

То тирик экансан: одамдек йиғлаб,

Одамдек севиниб, қайғуриб яша.

Севдингни, ёрингни дадил қўлтиқлаб,

Одамли кўчадан одиминг ташла.

Дард-алам ўтганда ошкор ёш тўкиб,

Кувонсанг ошқора хандон солиб кул!

Душманинг қаддини бешафқат букиб,

Дўстингга тута бил даста-даста гул!

Дўстларинг қўл сиқиб нурга чўмганда.

Қалб тафтинг қафтида ловиллаб қолсин,

Вақт етиб кўзингни мангу юмганда,

Сен юрган кўчалар ҳувиллаб қолсин!!!

Ўша йили ажойиб уйғур шоири Билал Нозимнинг.

Ёрнинг қўйида ўлмаклик, саодатдур манга,

Балки ишқила забун бўлмоқ, ҳаловатдур манга,

- ғазалини ўқиб, таъсирланиб шу куйидаги икки мисра шеър беихтиёр дилимдан - тилимга кўнган эди:

Жон кўзга кўрунмас дунё, олтин ҳам,

Сенсан мени қувончим, бир сендан кам.

Кейинчалик севги ҳам ўз кучини кўрсатиб,

Мен сени севаман жону-дил билан,

Изҳор қилай севгимни қайси йўл билан.

Кел азизим, гўзал Дилором,

Жонни берай сенга, лола-ю гул билан,

- каби ишқ тугёнлари маржондек тизилиб шеърга айландию оқ қорозга тўкилаверди...

Шеърятга ва санъатга тобора қизиқишим ортиб бораверди. Мен учун назм ва навосиз ҳаётни тасаввур қилишнинг ўзи бир мушкул ҳол бўлиб қолди.

1998 йили куйидаги мисраларни ёздим:

Йўлларингга нигорондир кўзларим,
Келишингга ўртанади дилларим.
Сенинг ойдек юзларингни,
Сенинг шахло кўзларингни соғиндим.
Хижронингга тоқайгача қийнайсан,
Вафо айлаб, ҳолим сўраб келмайсан.
Бу дунёда сенсан менинг қувончим,
Вафодорим, гулбахорим, ишончим.
Танда-жоним, кўзда-нурим,
Асал-болим, бору-йўғим сен ўзинг,
Ҳаётимда бебаҳосан Дилоромим қуёшим.
Менга яна Хоразмийнинг куйидаги мисралари чексиз илҳом бағишлади.

Ёрдан сўзла, гар маним қошимда сўзлар эсанг,
Лайло сўзиндин ўзгаси Мажнун учун афсонадур.
Шу асосда мана бу ғазални ёздим:
Ёрдан сўзла, муҳаббатсиз ҳаётингга маъно бўлмас,
Ҳақиқат-ки ошик кўнглида офтоб бўлмас.
Ёрдан сўзла, бу кун дил зимистонида қолдим,
Афғор кўнглимда ёрдек моҳитоб бўлмас.
Ҳар лаҳза ёр сурати қаршимда бўлди намоеън,
Жилвагар олам ҳам анигдек кўркам бўлмас.
Куну-тун ёр ҳажрида ўртанмоқ бўлди одатим,
Токи васлига етмасман кўнглим шодумон бўлмас.

Ёр висолин тангидан тилар бўлдим ҳар тонг,
Чексиз азобларимнинг хануз яқуни бўлмас.
Яқун ясаб ҳижронга, ёр келса қузда ҳам,
Менинг наздимда оламда бундайин баҳор бўлмас.
Шубҳа қилма сўзларимга, ёр ўзи бир дунё эрур,
Бу дунё унинг биргина кўзларига тенг бўлмас.
Бахтиёр куйлар ёр васлини мудом тирик экан,
Илло, ёрсиз ўтган ҳаётинг бир тангага тенг бўлмас.
Умар Хайём:

Муҳаббат ўтида ёнмаса кўнгли,
Ҳолига вой, дегил бемору захил.
Муҳаббатсиз ўтган ҳар бир кунинг бил:
Умрингдан беҳуда кетмиш белмисил,
- деб ёзган экан. Мен эса 23 декабр 2001 йил шундай ёздим:

Ён юрагим ён ёндир муҳаббат,
Ишқ-севгисиз бағрим қондир, муҳаббат.
Азобу оташларинг танга жондир, муҳаббат,
Сенсиз ўтган бир кунимга йиғлайман.
Сен бўлмасанг вужудимда юрмас қоним,
Дардим недир ҳайкалманми ёки бир золим.
Тарқ этмагин муҳаббат руҳи жоним,
Сенсиз ўтган бир кунимга йиғлайман..
Юрагимда, қонимда бор бўл муҳаббат,
Кулгумда, кўзларимда яшагинг абад.
Ҳаётим мазмуни сендан иборат,
Сенсиз ўтган бир кунимга йиғлайман..
Йиғлайман, йиғлайман.

"Яшаш учун кураш", деганларидек тирикчилик дар-ташвишида еламиз, юрагимиз. Гоҳида ишлар биз ўйлагандек натижа топмаса хуноб бўламиз. Кўнглисизликлардан қутулиш учун кимдир сигарет чекиб, кимдир ароқ ичиб аламидан чиқар. Мен шундай аҳволда қолганимда эса, энг яқин дўстим бўлиб, елкамга аста қўлини ташлагандек, ёнимда Умар Хайём бобомиз пайдо бўлади гўё:

Ҳар сирдан огоҳсан: эй дўстим, сен ҳам,
Не учун беҳуда чекасан алам.
Ихтиёринг билан юришмас ҳеч иш,
Хурсанд бўл тириксан, сеники бу дам.

Юртимизда эъзозли, ҳар қанча фахрланса, бошга тож қилса арзғиулик, юрак тўридан жой олиб яшаётган бир қатор шоир-у ҳофизларимиз борки ўларнинг ҳар бири ўзи бир олам... Ўларнинг мустақил Ўзбекистонимизнинг дунёга танилишида, эл-юртимизнинг осойишталиги йўлида, Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши, равнақ топишида, тўй-ҳашамларимизнинг гулгун, файзли ўтишида хизматлари беқиёс ва осмон қадар чексиздир. Илоё, юртимиздаги барча шоир-у ҳофизларимизнинг ижодий ишларида омад ва зафарлар доим ёр бўлсин, эл-юртимиз бахтига соғомон юришин.

Бахтиёр ТОШЕВ

ҚИЗЛАРГА АТАЛГАН СЎЗЛАР

(Боши ўтган сонларда)

Фақатгина келин бўлиш учун эмас, зотинг аёл бўлгани учун ҳам суратинг ҳамиша чиройли турсин. Чунки сен бу дунёнинг оҳанрабоисан - ким "жуфтим ё севгилим" деб, ким "онам" деб, «опам, синглим» деб, кимдир эса "қизим" деб, сенга интилгани интилган! Аёл киши ўша ихлос, ўша интилишларга муносиб, арзийдиган кўринишда бўлиши шарт!

Аёлсиз умр — бўш. Аёлсиз рўзгор йўқ! Эркак зоти бун тан олади ва дунё яралибдики, шу зотга суяниб, тақдирини шу зотга топшириб ўтади. Аммо, қизойим, юз ёшинггача эсингда турсинки, "турмушга чиқиб бўлдим, болаларим бир этак-ку, бежаниб юришим шарт эмас", деган заҳотинг ичингдиги ёмонинг, яъни дидсизлигинг ё ялқовлигинг юзага чиққан бўлади! Ҳеч қачон қаровсиз кўринишингга атрофни ЧИДАШГА мажбур қилма!

Эркакинг аёли бўлса-ю, унга қараб юраги яйрамаса! Боланинг онаси бўлса-ю, бошқаларнинг ораста онасини зимдан ҳавас қилиб, ўзиникидан ўқиб юрса! Кунда сенинг бетартиб сочинг, пала-партиш кийинишинг кўраверсалар, кўзлари кунда тинаверса! Билиб қўй, уйдан беэишлар шундан бошланади! Болаларнинг дидсизликка қўниши шундай пайдо бўлади!

Қолаверса, ўзида турган ўз жисмига қарамайдиган аёлнинг масофадаги боласи-ю рўзгорини саранжом туттишига ҳеч ишонч йўқ!

Қулоқларингга бўлсин, ойим:

- Оёқларинг остини жаннат деб баҳолайдилар, кийинишларингга, кўринишларингга унинг ҳиди анқиб турсин. Умрингнинг поёнигача уйда юрсанг ҳам, кўзларингга сурма тортиглик, қошларингга ўсма, чаккангга райхон қистириғлик бўлсин!

- Атрофдагиларнинг кўзини зериктириб, бир кийимни кунда қияверма.

- Қиймати баланд бўлса-да, рангингга мос тушмаса, у либосни харид қилма.

- Оёқ, бош, устки кийимларнинг рангида бир-бирига мутаносиблиги бўлсин.

- Этаги ёки кийимининг чоки сўкилиб юрадиган аёл - эпсиз ва завқсиз аёл, унинг қўлидан келадигани - борни йўқ қилиш!

- Матонинг ёки кийимнинг ярашмайдигани йўқ, у шудсиз, зеҳнсиз аёлнинг қўлига тушсагина хунуклашади!

- "Моданинг орқасидан қуваманинг, унинг ўзи қайтиб келади" деган гап бор. Кийиб зериқкан кийимларингни тозаллаб, игна билан расолаб, узилган тугмаларини қайта қадаб, сув қорғоғларга жойлаб, силаб-сыйлаб олиб қўй - сандикнинг бир четида ёта турсин, ҳашпаш дегунча модаси яна қайтиб келади, биров совға қилгандаккина бўлади!

- Соч турмаклаш ҳам санъат: очик қулоқ камдан-кам аёлга ярашади, яхшиси, қулоқнинг тепа қисмини соч тагига қистириб олган маъқул.

- Сочни битта қилиб ўриш бизнинг миллий одатимизда йўқ. Ва разм сол, битта соч ярашмили бўлмайди.

- Қиз боланинг елкалари таранг, орқалари тахтакачдаги туриши керак. Нигоҳинг ерда бўлсин, аммо фоз юр.

(Давоми бор)

Турсуной СОДИКОВА

БОБОЖОНУ БУВИЖОНЛАРИМИЗ ОМОН БЎЛИШСИН

"Оила ва жамият"нинг ашаддий муҳлиси бўлган бобожоним Жўрақул Файзиев ҳаёт бўлганларида бу йил 63 ёшга тўлар эдилар. Бобом ҳаётлик чоғларида набираларга айникта келаридан эдилар. Бирор марта ҳам дилимни оғритадиган гап айтмаган бўлсалар-да, негадир доимо у кишининг савлатларидан ҳайиқиб турар эдим. Бобомга бўлган

меҳримни тириклик чоғларида изҳор эта олмаган эдим. Мен катта набираларни бўлганим учунми доимо

Хотира — муқаддас

ўзгача ҳурмат билан гапирардилар. Олийгоҳга киришимни, шеърларим китоб бўлиб чиқишини доимо истаб дуо қилардилар. Мана, бу йил Пре-

зидентимиз томонидан "Қарияларни қадрлаш йили" деб эълон қилинди. Агар бобом ҳаёт бўлганларида бундан қувониб, набиралар кучоғида қарилик гаштини суриб юрган бўлар эдилар. Оллоҳдан тилагим барча бобо-жон бувижонларимизга узоқ умр берсин.

Гулноза ОДИЛОВА

Қарши шаҳри

Телефон жиринглаб қолди. Ғушакни кўтардим.

- Алло, бу тахририятми?
- Ҳа, эшитаман.
- Сиз кимсиз? - деди бир аёл.
- Сизга ким керак?
- Менгами, менинг арзи ҳолимни тинг-
лайдиган бирорта мухбир керак.
- Худди ўша мухбир менман-да, - де-
дим қулиб. "Арзи ҳол дейдию, кайфия-
тига қараганда...", дея кўнглимдан ҳар
хил фикр ўтди. - Бемалол гапираверинг.

У бир муддат жим қолди ва:

- Ён кўшним, - дея гап бошлаб, қўшнисини ёмонлашга тушди. Гапи худди чуваланаётган калава-
ни эслатди менга. Ҳафсалам бирдан пир бўлди. Наилж — оғиз уники, қулоқ
меники, эшитишга мажбурман. Бирор
личоққа иллинадиган гап айтарман, деб
"Ҳа", "а-ҳа", "хўш", деб ўтиравердим. Де-
разадан чараклаб мўралаб турган қуёш
унинг галини эшитиб тургандай жилмай-
иб тобора йироқлашиб борарди. Лекин
унинг гапи тугамасди. У қўшнисини роса
ёмонлади. Ниҳоят гапдан тўхтади. Ме-
нинг эса ғушак ушлаган қўлим толиб кет-
ганди. "Хайрият" - дедим ичимда. Охи-
ри у қўшиб қўйди.

- Мени айтганларимни газетага босиб
чиқаринг, токи бошқаларга ўрнак
бўлсин, кўпми?

- Ҳўп.
- Раҳмат, қачон чиқарасиз газетани.
- Энди, тегиримон ҳам навбати билан
дегандай.

- Чикқанда телефон қиларсиз, мени
телефон рақамини ёзиб олинг.

Телефон рақамини ҳар эхтимолга қар-
ши қоғознинг бир чеккасига ёзиб
қўйдим.

У менга, мен унга омад тиладим. Ғушак-
ни қўйдим. Елкамдан гулдираб тоғ ағда-
рилиб тушди. Толиққан бошимни қафт-
ларим орасига олиб кўзимни юмаркан-
ман, кўз ўнгимда она қишлоғим, бола-
лигим, бир-биридан меҳр-оқибатли,
ширин сўз қўшиларимизга гавдалана
бошлади. Худди эрталка ўхшайди у
давлар. Қадимда одамлар нимагадир
уйларини бир-бирига яқин солишган.
Меҳр-оқибат кучли бўлганим, ёки хав-
фу хатар тугилиб қолса биргаликда қу-
рашиш учун шундай қилишганим, бу ёғи
менга қоронғу. Бизнинг эски ҳовлимиз
худди шундай: қўшиларимизнинг уйи
жуذا яқин эди. Фақат пасткамгина де-
вор ажратиб турарди уйлариимизни. У
ҳовлидаги овоз бу ҳовлига эшитилиб ту-

рарди. Эрталаб ва кечқурунлари чой қай-
натиш, овқат пишириш учун ёқилган ўчоқ-
ларнинг дуди олдинма кейин бир-бири-
га қўшилишиб осмонга ўрларди. Чойдан
ҳам, овқатдан ҳам дуднинг иси келиб ту-
рарди. Кечқурунлари "ҳамсоя товоқ" де-
ган одат бўларди. Ким нима пиширгани-
дан қатъи назар, бир-бирига илинарди.
"Бир майизни қирққа бўлиб ёган халқ"
деган ибора ҳам шундан қолган бўлса
керак.

Бувим қўшнилар ичида кўпроқ Меҳри

назарга илмасди.

Бир кам дунё деганларидек, эс-
хуши жойида, тўрт мучаси соғ, бир
рўзгорни обод қилиб юрган Ҳофиз ака-
нинг айби (буни айб дейишга ҳам тилим
бормайди), бўйлари ўртача-ю, бошлари
бироз катта эди. У кишига катта-ю кичик
"Ҳофиз калла" деб лақаб қўйганди. Ярат-
ган эгам уни шундай қилиб яратган бўлса,
у нима қилсин... Халқимиздаги: "Излаган
имкон топади" деган ибората Ҳофиз ака-
нинг онаси ҳам, қариндош-уруғи ҳам

Кўнғироқларингиздан бири

лисига қайтарди.

Бир кун Ҳофиз аканинг "Онам"лаган
овози бутун қишлоқни тонгги уйқудан
уйғотиб юборди. Якка-ю оғина суянчи-
дан ҳам ажралган фарзанднинг оху-фа-
редди еру-осмонни ларзага келтирди.
Қўни-қўшилар, бутун қишлоқ ўша кун
йиғлади. Менинг ҳам юзларимни кўз
ёшларим юварди. Орадан кўп ўтмай
Ҳофиз акани укаси қўчириб кетди. Мо-
монинг ҳовлисидан чироқ
мангуга ўчди. Ҳофиз ака
меҳрибон жигар уйида яй-
раб яшай олмади. Рухий
ёлғизлик охир қолиб кел-
ди...

Бу воқеага сал кам чорак аср
бўлиб қолса ҳамки, хотирамдан
ҳеч кетмайди. Ҳар тун ташқарига
чиқиб, атрофга назар ташлай-
ман. Осмон тўла юлдузлар. Ерда
эса сон-саноксиз чироқлар зул-
мат қўйини ёритиб турибди.
Ёруғлиқдан кўзларим яшнаб ке-
тади. Балким, қаерлардадир чи-
роғи ўчган ҳовлилар ҳам бордир.
Лекин мен учун азиз ва қадрдон
бўлган Меҳри монмонинг ҳовли-
си қоп-қоронғу... Ўзимга ўзим
таскин берман: "Ҳали бу ҳов-
лининг ҳам чироғини кимдир
ёқади, бу ҳовлида ҳам тўйлар
бўлади"...

Кўнғлимдаги кечинмалар таъ-
сирида менга кўнғироқ қилган
аёлга ҳаёлан шундай дейман: "Синглим,
бу ўткинчи дунёда одам одамга гани-
мат. Ўша ёмонлаган қўшинингизнинг ҳам
сиз билмаган яхши томонлари бордир.
Одамнинг табиати галати. Баъзан ол-
дидан оққан сувнинг қадрига етмайди.
Бир кўлмун сувга зор бўлганда эса, кўз
ўнгига шарқираб оқаётган сув келаве-
ради. Қўшинингиз ҳам худди шу сувга
ўхшайди. Унинг қадрига етинг. Ундан
ҳали кўп яхшиликларни кўрасиз. Ҳозир
мен қўшниларимни эслаётганимдай
одамлар ҳам сизнинг яхшиликларингиз-
ни гапириб юришсин".

Орамиздаги ногиронлар бизнинг меҳ-
римизга, кўмагимизга муҳтож кимсалар.
Биз уларни назардан четда қолдириш-
га ҳаққимиз йўқ. Давлатимиз қанчалик
ёрдам қўлини чўзмасин, улар биз — ён-
веридида одамларнинг меҳрига муҳтож.
Зеро, «қўй ҳам оқсоғи билан минг» ли-
ғини ҳеч қачон унутмайлик.

Тоҳир НОРИМОВ

Қўлимдаги хат шундай бошлан-
ганди:

"Етти фарзандим бор. Энг кат-
таси — қизимни яқинда узатдим.
Қолганлари ҳам улғайишиб, би-

биясида кўмаклашиб юрди-
лар. Лекин негадир ҳаёти-
мизга совуқлик туша бошлади.
Олдинлари мен ҳам ишлаб
рўзгорга ўз ҳиссамни қўшиб ке-

Мактубларингиздан бири

ларим билиб қолишиб, келиб роса
тўполон қилишди. "Сени милици-
яга топширамиз, қаматамиз", -

гандим. Бошқа бир муам-
мо чиқиб қолди. Мен би-
лан аразлашиб юрган кўнларни
қилиб бирида эрим бир аёл билан
топишибди. Мен билан ажрашиб,
унга уйланиш пайига тушиб қол-
ди. Қайнонамга айтсам:

- Болам, эринг билан уришаве-
риб унинг кўнглини ўзинг совут-
ган бўлсанг, у билан тил топи-
шиб, тинчгина яшай оламсанг,
мен нима қилай.

Ана эринг, ана сен, билганларин-
гни қилинглар. Сизларни деб
менинг ҳам тинчлигим йўқолди.
Қариган чоғимда, тўрт-беш кўнлик
умрим қолганида мени тинч
қўйинглар, - дедилар.

Энди эса эрим мен билан "ажра-
шаман", деб судга ариза берапти.

Етти бола билан қийналиб
яшаётган бир пайтимда, эримнинг

бу қилигидан ёмон аҳволга туш-
ди. Мен ёмон кўриб қолгани
учун ажрашиб қўтилишқимчи?

Мен бунга рози бўлмайман.
Менга ёрдам беринглар. Қайно-
нам билан гаплашсаларингиз,
унинг гапига ишонманглр. У
жуذا алдашга уста, тулки хотин.
Мени бошлаб ёмонлаб, сизлар-
ни ўзига оғдириб олишни била-
ди. Унинг ёшини ўйлаб, ёнини
олманглр.

Келинларни ҳам ёнини олиш,
ҳимоя қилиш керак. Тўрт ўғил, уч
қизнинг тарбияси нима бўлади.
Эрим мени бошлар билан таш-
лаб кетаман деб ўйламасин. Бун-
га асло йўл қўя олмаман. Сиз-
лардан олтимос, шу қил устиде
турган оилавий ҳаётимни сақлаб
қолишда ёрдам беринглр".

А. Икромов тумани

ҚИЛ УСТИДАГИ ҲАЁТИНГИЗНИ

ЎЗИНГИЗ ТУЗАТИНГ

рин-кетин қаватимдан киришяп-
ти. Уларга қараб севианман. Қўп
болани она эканлигимдан фаж-
рланаман. Фарзандларим оила-
миздаги энг ширин ва бахтли
дамларимизнинг меваси. Эрим
билан севишиб турмуш қурганим.
Бамисоли Тоҳир-Зухролар-
дек бир-биримизсиз яшай олма-
дик. Ҳамманинг бизга ҳаваси ке-
ларди. Ёшлигимда ўзим ҳам жуذا
келишган, қўл-оғи чакқонгина
қиз эдим. Маҳалламиздагилар-
нинг кўпчилиги мени келин
қилиш ниятида эдилар. Лекин,
қайнонам олдинроқ ҳаракат
қилиб, мени ёлғизгина ўғиллари-
га олиб бердилар ва биз жуذا
бахтиёр яшай бошладик. Шунга
кам 20 йил бўлди. Ойиномим-қай-
нонам ўша пайтлари мени жуذا
яхши кўрардилар. Эрим иккала-
мизнинг бир-биримизни севиши-
ми, аҳилилгимиздан хурсанд
эдилар. Бирин-кетин фарзандла-
римиз туғилди. Ҳар бири туғил-
ганда улардаги алоҳида ўзига
хос бир қилиғини, меҳрини
қўриб сунонарди. "Ўнта бўлса
ўрни, қирқта бўлса қилиғи бо-
шқа", деганларидек етти фарзанд-
димнинг ҳар қайсисининг ўз ўрни,
ўз меҳри бўлака эди.

Қайнонам фарзандларим тар-

лардим. Болаларимга қайнонам
қарардилар. Кейинчалик ишдан
бўшаб, болалар ташвиши, рўзгор-
даги етар-етмасликка ўралашиб,
уйда ўтириб қолдим. Рўзгор му-
аммолари туфайли йиллар ўтиб
эримнинг ҳам феъли ўзгара бош-
лади. Сал нарсасга лов этиб ёна-
диган, тезда жажли қикадиган
бўлиб қолди. Сўнг тез-тез жан-
жаллашадиган бўлди. Бундай
пайтлари қайнонам эримнинг
ёнини оллардилар. Бу билан му-
носабатларимиз янада ёмонла-
шарди. Охири шу даражага етди-
ки, бирор киши: "Қайнонам тилла
аёл" - деса ҳайрон қоладиган
бўлдим. Чунки бирор қайнона ўз
келинини севишига ишонмасдим.

Хуллас эрим билан жанжалимиз
шу даражага етдики, бир кун
жанжаллашганимизда, бошимга
мушт туширдим.

Севган эримни ургани алам

қилиб, жажл устиде: "Ҳа, мени
урдиган қўнларинг синсин", - деб
қарғаб юбордим. Бу қарғишмдан
эримнинг баттар жажли чиқиб,
роса урди. Уч кун уйдан чиқолмас-
дан ётдим. Ота-онам, қариндош-

дейишди. Эрим узр сўраб, мени
давлатишга сўз берди. Бу орада
катта қизимнинг бўйи етиб қол-
ди. Уриш, жанжалли уйдан ҳеч
ким қиз олмади деб, илоҳи бо-
рича оиламизда уриш чиқармас-
ликка ҳаракат қиладиган бўлдим.
Совчилар кела бошлашди. Қизим-
ни яхшигина жоёга узатди. Энди
яхши бўлиб кетармиз, деб ўйла-

Ф. синглим! Менимча, қайнонамиз билан учрашишга
ҳам ҳожаат йўқдир. Ўз хатингизни ўзингиз бир борги-
на яхшилаб ўқиб кўринг. Балки жавобни ҳам хатин-
гизнинг ўзиданоқ топарсиз. Тақдир сизга кўпчилик орзу
қилиб еттиша олмайдиган ажойиб бир бахтни — се-
ви-муҳаббатни беради экан, сиз бундан баҳраманд
бўлаингиз. Еттишга гудек фарзандингизни — "се-
ви-муҳаббатимиз мевалари, бу мевалар бири-бири-
дан ширин", - деб ёзибсиз. Ойишнингиз — қайно-
намиз ғалғи ўғлининг бахтидан хурсанд бўлиб кўмак-
лашиб юрганини таъкидлабсиз. Ойназорнинг бир бо-
ласи тўққизта бўладию хурсанд бўлмайдики? У ҳам
бахтли, ўз тақдирдан рози эди-ку.

Бахтли, меҳр-муҳаббатга тўла оилангиз — салта-
натишгизга нега ва қачон дарз кетди? Наҳотки бу-
нинг сабабини билмадингиз. Балки билишни истама-
гандирсиз. Кўзингизни туман қолаб, ширин тилин-

гандим. Бошқа бир муам-
мо чиқиб қолди. Мен би-
лан аразлашиб юрган кўнларни
қилиб бирида эрим бир аёл билан
топишибди. Мен билан ажрашиб,
унга уйланиш пайига тушиб қол-
ди. Қайнонамга айтсам:

- Болам, эринг билан уришаве-
риб унинг кўнглини ўзинг совут-
ган бўлсанг, у билан тил топи-
шиб, тинчгина яшай оламсанг,
мен нима қилай.

Ана эринг, ана сен, билганларин-
гни қилинглар. Сизларни деб
менинг ҳам тинчлигим йўқолди.
Қариган чоғимда, тўрт-беш кўнлик
умрим қолганида мени тинч
қўйинглр, - дедилар.

Энди эса эрим мен билан "ажра-
шаман", деб судга ариза берапти.

Етти бола билан қийналиб
яшаётган бир пайтимда, эримнинг

гиз заҳарга айлангандир. Турмуш ташвишларидан
чарчаб, аламимизни эрингиз ёки қайнонамиздан ола-
тгандирсиз. Олдин ишлар эдим, дебсиз. Ёш экансиз,
ишланг, эрингизга суяничқ бўлинг. "Эру-хотини кўш
хўшқ" деган қаломга алам қилинг. Ишдан келганда
олашча чой, овқат қўйиб дардини сўраг. Оилангиз
онаси, уйи меҳр билан иситиб турувчи қуёш экан-
лигингизни унутманг?

Илсон ҳаммаша ўз хатолари қурбони бўлади. Хато
устига хато қилаверди-ю, айбини бировларга
тўнқашга ўтиб кетади. Бу билан хатолари гирдобга
тушиб қолганини ўзи билмай қолади. Ҳаёт эса ҳеч
қандай хатони кечирмайди. Сиз ҳам хатонгизни ту-
затишга ишшингиз. Қайнонамиздан кечирин сўраб,
эрингизнинг қўнғилига йўл топинг. Қил устидеги
ҳаётингизни, фақат ўзингиз тузата оласиз.

Лола АҲМЕДОВА

ЖУМА 8

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДИЕНЕСИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00 - 8.35 «Ахборот»
8.55 Газеталар шарҳи.
8.55 «Ўзбектеlevision» намоиши: «Бахор»
9.05 «Онахон номинг дилида». Муслик композиция.
9.35, 12.15 ТВ метео.
9.40 Байрам табриги.
9.50 «Ўзбектеlevision» намоиши: «Хаёл»
10.00 Хотин-қизлар кунига бағишланган тантанали йилгили ва концерт.
11.30 «Спортимиз маликалари»
11.50 «Аёл, гўл, гузаллик». Бадий фильм: «Давр»-интервью. Бадий фильм.
12.20 «Бешбармоқ». Тележурнал.
12.40 «Малика ва ётти бахадир хақида эртак». Мультифильм.
13.10 Байрам табриги.
13.20 «Қуйла, ёшлигим»
13.50 ТВ-1 кинотеатри: «Тоглик кув» Бадий фильм. 1-2 қисмлар.
15.25 Байрам табриги.
15.35 «Моҳият»
15.55 ТВ клип.
16.05 «Онаг, ўргилсин болам». Театрлаштирилган томоша.
16.45 Байрам табриги.
16.55 «Сехрили оху». Мультифильм.
17.10 Болалар учун: «Санъат гуначлари»
17.30 «Ўзбекистон: XXI аср ёшлари». Байрам сони.
18.05 «Тафсилот»
18.25 «Омад қувончи». Телеюмор.
19.05 «Хидоят сари»
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эрталакири.
20.15 Бир жуфт қўшиқ.
20.30 «Ахборот»
21.05 «Хушвақт бўлинг». Байрам дастури.

22.00 «Сизга таъзим». Шейрий композиция.
22.10 «Келин-кув». Телешоу.
23.10 «Ахборот-дайдже»
23.30 «Аёл таровати». Бадий фильм. 2-қисм.
00.50-00.55 Ватан тим-соллари.

«ЕШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

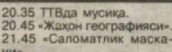
7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Давр тонги»
9.00 «Янги авлод» студияси: Катта танлафуз.
9.25 «Ака-ука Гримм эрталакири». Мультисернал.
9.35-қисм.
9.50 Аёл қалби наволари.
10.00 «Давр»-интервью.
10.15 «Эсмералда». Теле-сернал.
10.40 Меаон.
11.00 «Ўқимтой шаҳзода». Бадий фильм.
12.30 Ешлар овози.
12.50 Интерфутбол.
13.50 ХХ аср шеърлери-дан Зулфия.
14.35 «Махаллада дув-дув гап». Бадий фильм.
15.55 Кўрсатувлар дастури.
16.00 «Янги авлод» студияси: «Спорт майдончаси». «Кичкинтой театри»
16.30 «Ака-ука Гримм эрталакири». Мультисернал.
17-қисм.
16.55 Обид-шоу.
17.35 Ойла тилими.
18.00 Ешлар овози.
18.20 Аср қиёфаси.
18.40 Аёл қалби наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 Азизим.
19.55 «Улугимсан, Ватанам». Савара Назаров куйлайди.
20.55, 21.25, 22.30 Эълонлар.
21.00 «Эсмералда». Теле-сернал.
21.30 Аскар мактублари.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.35 Жараён.

23.05 «Давр». Ахборот дастури.
23.25 «Ешлар» телеканалида премьераси: «Вафо». Бадий фильм.
1.00-1.05 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 ТТВда сернал: «Санта-Барбара»
18.00 «Умид юлдузлари»
18.30, 20.00, 22.00, 22.55 «Пойтахт». Ахборот дастури.
18.45 «Табриклийимиз-кут-лакимиз»
19.15 «О, муҳаббат...»
Байрам ҳазили.
19.45 «Фаровонлик бека-ти»
20.20, 21.20, 22.55 «Экс-пресс» телегазетаси.
20.35 ТТВда сернал: «Бе-билиска пул»
21.35 «Нима учун?»
22.15 «Хонадоннинг осойишта бўлисин». Ток-шоу.
23.15 Кинохитлар. «Боб-би» 2-қисм.
00.30-00.35 «Хайрли тун, шаҳрим!»
16.30 Кўрсатувлар тартиби.
16.35 «Бугун оламда». Ахборот кўрсатуви.
16.45 «Дурдаршан»
17.15 «Эхтиром ила...»
17.40 «Подуим»
РЖТ
18.15 «Мўжизалар май-дончи». Байрам сони.
19.20 «Суюли ёрлар учун қўшиқ». Байрам концерти.
21.00 «Время»
21.30 «Суюли ёрлар учун қўшиқ». Байрам концерти (давоми)
ЎзТВ - IV.
23.25 «Оханрабо». Му-слик дастури.
00.05 «Ахборот» (рус тилида)
00.35 «Тунингиз осуда бўлисин!»

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

20.35 ТТВда мусиқа.
20.45 «Жаҳон географияси»
21.45 «Саломатлик маска-ни»
22.00 «Мили гавҳар»
22.30 «Ташир»
22.50 Кинохитлар. «Катта»
22.50-23.00 «Хайрли тун, шаҳрим!»
9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 «Мульти»
9.25 «Дурдаршан»
9.50 «Эхтиром ила...»
10.10 «Хамма уйдалигиди»
10.50 «СГН ангиллари»
11.00 Инглиз тили Сиз учун.
11.25 Кундаги овози: «Кун-дуз талаб қилинади». Бадий фильм.
12.50 Дўстлик видеоканали: «Ўзбекистон - умумий уйимиз». «Умид», «Чинсан»
13.50-14.20 «Немис тили»
13.50 Кўрсатувлар тартиби.
13.55 «Бифиш»
14.25 «Алтирда»
17.55 «Муслик холл»
18.10 Е. Петросан, Е. Сте-паненко, Е. Шифрин, Н. Бас-ков, Ф. Киркоров ва бош-қалар хавийи дастурида.
21.00 «Время»
21.30 «Дан 70 гача»
22.05 «Хиёло»
22.35 «Алтирда»
22.40 «Буржлар башорати»
Байрам сони.
23.30 Киноинг олтин асри: «Уғирланган». Бадий фильм.
1.10 Ахборот (рус тилида)
1.40 «Тунингиз осуда бўлисин!»

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 Мультифильм.
17.40 Болаларлар экрани.
«Покемон»
17.50 «Хуусуишлантириш: кадам-бакадам»
18.30 «Табриклийимиз-кут-лакимиз»
20.00 «Пойтахт шарҳи»
20.20, 23.00, 22.55 «Экс-пресс» телегазетаси.

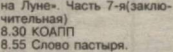
30 канал поздравляет всех женщин Узбекистана с весенним женским праздником!

09.00 - Дастуринг очилиши
09.05 - «Теле-хамкор», фойдали газета
09.30 - Киноконцерт
10.00 - «Берегите жен-щин», мелодрама
12.10 - «Анастасия», мул-тифильм
13.40 - «За прекрасных дам!», комедия
15.00 - «Симпсоны», мултисернал
15.30 - «Женатый холо-стяк», комедия
17.00 - «Дарю тебе звез-ду» мултифильм
17.10 - Просто песня, му-зыкальная программа
17.45 - «Теле-хамкор», фойдали газета
18.05 - «Петербургские тайны», телесериал
19.00 - Кинофильм на 30-м: «Есть о чем погово-рить», мелодрама. В глр. Д.ж. Робертс
20.35 - «Теле-хамкор», фойдали газета
21.00 - «Спокойной ночи, малыши!»
21.20 - «Ошикона», му-сикий дастури
21.30 - Кинофильм на 30-м: «Ты у меня одна», мелодрама
23.15 - «Скорая по-мощь», телесериал
00.00 - «Modern Talking» в Москве», музыкальная программа

Международный женский день

6.45 Мелодрама «Майер-линг», 1-я серия
8.00, 10.00, 15.00, 18.00 Новости
8.10 Праздничный «Ера-лаш»
8.30 Комедия «Блондинка за углом»
10.10 Смехопанорама Евге-ния Петросяна
10.45 Сивак
11.05 Розы для Елены Бе-режной
11.55 Комедия «Служеб-ный роман», 1-я и 2-я серии
14.50 Праздничный «Ера-лаш»
15.15 «Большая стирка», Праздничный выпуск
18.15 Поле чудес. Празд-ничный выпуск
19.20 «Песни для люби-мых», Праздничный кон-церт
21.00 Время
21.30 Продолжение празд-ничного концерта
23.25 Фильм «Подари мне лунный свет»

6.45 Мелодрама «Майер-линг», 1-я серия

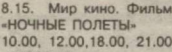
8.00, 10.00, 15.00, 18.00 Но-вости
8.10 Мультиканал «Незакон-ная Луна» Часть 7-й (заклю-чительная)
8.30 КОАП
8.55 Слово пастыря.
9.10 Игрой, гармонь люби-май
9.50 Библия
10.10 Пола все дома
10.50 Документальный де-стусиал «Последний ре-цепт»
11.15 «Вадим Козин. Про-щальный романс». Доку-ментальный фильм.
11.55 В мире животных
12.35 Здоровье
13.15 «Серебряный шар» Людмила Целиковская.
13.55 Юмористическая про-грамма «Сами с усами»
14.30 Детский клуб: «Мамы и их друзья»
15.15 «Игорь Крутой. «Музы-ка весны»
16.15 Лайза Минелли и Берт Рейнольдс в комеди-и «Получил свой чайну»
18.10 Юмористическая про-грамма
21.00 Время
21.30 Сильвестр Сталлоне в комеди «Стой, а то я ма-ма буду стрелять»
23.20 Фильм «Торевный романс»
6.45 «Диалог о рыбакел»
6.55 Приключенский се-риал «Повелитель зверей»
7.00 «Папа, мама, я - спортивная семья»
7.45 Телепушки. Програ-ма для детей
8.10 «Золотой ключ»
8.30 «Здоровье и жизнь»
9.00 «Почта РТР»
9.30 ДОБРОВО УТР, СТРА-

10.45 Сивак
11.05 Розы для Елены Бе-режной
11.55 Комедия «Служеб-ный роман», 1-я и 2-я серии
14.50 Праздничный «Ера-лаш»
15.15 «Большая стирка», Праздничный выпуск
18.15 Поле чудес. Празд-ничный выпуск
19.20 «Песни для люби-мых», Праздничный кон-церт
21.00 Время
21.30 Продолжение празд-ничного концерта
23.25 Фильм «Подари мне лунный свет»

6.05 Фильм «Принцесса цирка»

8.50 «Кино-истории Гле-ба Скороходова»
9.00 Фильм «Цыган»
10.25 «Городок», Дайд-жест. Развлекательная программа
11.05 Комедия «Безумно влюбленный»
13.00, 19.00 ВЕСТИ
13.20 Фильм «Унесенные ветром»
17.10 «Фантазии Миха-ила Захарова»
19.25 Комедия «Чего хо-тят женщины»
21.50 Звезды эстрады, те-атра кино в праздни-чном шоу.
24.35 Фильм «Порногра-фическая связь»

8.15. Мир кино. Фильм «НОЧНЫЕ ПОЛЕТЫ»

10.00, 12.00, 18.00, 21.00 «СЕГОДНЯ»
10.15 Ток-шоу «ПРИ-НЦИП «ДОМИНО»
11.25 «ВСЕ СРАЗУ!»
12.30. Мир кино. Ко-медия «ИЗ ДЖУНГЛЕЙ В ДЖУНГЛИ»
14.45. «ВКУСНЫЕ ИСТО-РИИ»
15.05. Мультифильм «СКАЗКА СКАЗОК»
15.35. «ПРОДОЛЖЕНИЕ СЛЕДУЕТ...» с Юлией Меньшовой
16.30 Канал ОР.
18.50 «Автоклуб» с Никола-ем Симанковым.
19.00 «ТАМ, ГДЕ СКРЫТА ТАЙНА». США, 1998.
21.00 «ЗАТЯЖНОГО ПРЫ-ЖОК». США, 1999.
23.00 «РОССОВСКАЯ МАСКА». Италия, 1997.
24.55 Встреча с основате-лем Галиной Вишневской.
1.05 «Третий глаз» с веду-щей Мирославой.
1.25 Центр «Гамма». Репор-тажи жизни.
1.30 «ОХОТА ЗА НАСЛЕД-СТВОМ». США, 1998.
3.25 Алексей Зардинов. Му-зыка на канале.

10.00 Смотрите на канале.

10.05 «Отчего, почему?» Программа для детей.
11.00 Мультипарад. «Кошкин дом». «Что самый сильный»
11.45 Православная энци-клопедия от Тани.
12.25 «Как вам это нравит-ся?» Развлекательная про-грамма.
13.00 События. Утренний рейс.
13.15 Городское собрание.
13.50 Комедия «БЫТЬ ВЛОСНЕННЫМ»
15.20 «Сказка мертвой царевне и о семи богаты-рях». Мультифильм.
15.50 Погода на неделю.
16.00 События. Время мос-ковское.
16.15 Денежный вопрос.
16.30 «Антиномия». Инте-рактивная игра.
17.05 «Шире круг». Празд-ничная программа.
18.45 «Магия». Театральная программа.
19.25 Мода по-сто.
20.00 Фестиваль «Цыганс-кое подворье»
20.50 Путь к себе.
21.00 «НАСЛЕДСТВО АФРО-ДИТЫ». Телепередача с Алексеем Пушковым.
22.55 Прогноз погоды.
23.00 Детектив «ЖЕНСКАЯ ЛОГИКА». 1-я и 2-я серия.
1.15 События. Врем мос-ковское.
1.25 Хорозшо. Ыккы.
1.40 Походный ужин.
1.55 Фильм «СУПЕРПОЛИ-ЦЕЙСКИЙ»
10.30 «СДЕЛКА». США, 1994.
12.30 «ЦЕНА НЕВИННОС-ТИ». США, 1997.
14.30 «ИСТОРИЯ ДЕЛАЕТСЯ ПО НОЧАМ». США, 1996.
16.30 «КРУТОЙ ПОЛИЦЕЙ-СКИЙ». США, 1998.

16.35. Концерт Бритни Спирс
17.30. ПРАЗДНИЧНЫЙ ВЫПУСК ПРОГРАММЫ «ЖЕНСКИЙ ВЗГЛЯД»
21.50. Мир кино. Боевик «ТЕЛОХРАНИТЕЛЬ»
24.30. Мир кино. Боевик «ЧЕСТНАЯ ИГРА»
2.25. Мир кино. Комедия «ГОРОД ЖЕНЩИН»

10.00 Религиозная передача.

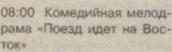
10.30 «ТАМ, ГДЕ СКРЫТА ТАЙНА». США, 1998.
12.30 «НИК И ДЖЕЙН»
14.30 «САЛОН КРАСОТЫ»
16.30 «ОСТИН ПАУЭРС»
18.30 Канал ОР.
18.50 Проекция «Х»
19.00 «ЦЕНА НЕВИННОС-ТИ». США, 1997.
21.00 «ИСТОРИЯ ДЕЛАЕТСЯ ПО НОЧАМ». США, 1996.
22.55 Урожайная гради-ца.
23.00 «КРУТОЙ ПОЛИЦЕЙ-СКИЙ». США, 1998.
1.00 Канал ОР.
1.30 «СДЕЛКА». США, 1994.
3.25 Алексей Зардинов. Му-зыка на канале.
3.30 «Офф-Род Клуб». Ав-тоспортивная программа.

TV centr

9.20 Смотрите на канале.
9.25 Фильм-сказка «АЙ-БОЛИТ-66»
11.00 Мультипарад. «Три толстяка». «Вот так тигр!»
11.45 Весеннее «Настро-ение»
13.00 События. Время московское.
13.10 Фильм «ДЕЛО БЫЛО В ПЕЛЬКОВЕ»
14.55 «МИР ДИКОГО ПРИ-РОДЫ». Телепередача.
15.25 Татьяна Догилева в программе «Приглашает Борис Ноткин»
16.00, 22.00, 2.00 События. Время московское.
16.15 «Я и женщины»
Геннадий Хазанов.
17.25 Путь к себе.
17.30 Большая музыка.
18.15 «Василиса Прекрас-

ная». Мультифильм.
18.35 Фильм «ГРАФ МОН-ТЕ-КРИСТО»
22.35 «Майкл Джексон в «Мадисон Сквер Гарден». Супер-шоу.
2.10 «АМОРАЛЬНЫЕ ИС-ТОРИИ». Худ. фильм

08.00 Комедийная мелодрама «Поезд идет на Вос-ток»

10.00 Мультифильм
11.20 Приключения «Лутра-ва»
13.00, 19.25, 23.55 «За стек-лом-2. Последний бифш-текс»
13.30 «О любви...» Поет Александр Серов
14.00, 03.55 «Из жизни женщины». Празднич-ный выпуск
14.30, 03.30 «За плетнем. Женский день»
15.00 «Хит-парад на ТНТ»
Итого
16.00, 04.20 Комедия «Все-любят Раймонда». 19-я се-рия
16.30, 04.45 Сернал «Жен-щина-полицейский». 42-я серия
17.30 Комедия «Неиспра-вимый лун»
20.30, 02.40 «Сегодня»
21.25, 23.40 «Глобальные новости». Астрологический прогноз Павла Глобы
21.30 Комедия «Моя па-ма, моя мама, мои братья и сестры»
23.50 «За плетнем. Или не-стать последним»
00.25 Комедия «Четыре комнаты»
05.30 Окончание програм-мы

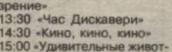
9.00 «ПАУЭР РЕЙНДЖЕРС, ИЛИ МОГУЧИЕ РЕЙНДЖЕ-РЫ». Телепередача.

9.30 «Дьявол». Мульти-пликационный сернал.
11.00 «Кино». Комедия «ГОЛЛИВУДСКАЯ МЕЛН-ИЦА»
13.15 «То ты, мама? До-кументальный фильм»
14.00 «ДАРМА И ГРЕГ». Ко-медийный сернал.

08.00 «Из жизни женщины»

Дайджест
08.30, 16.30 Мультисернал «Сейлормун». 54-я серия
09.00, 15.30 Сернал «Восе-лая семейка Твист». 25-я серия
09.30 Авторская програ-ма
10.00 Фильм-сказка «Сказ-ка о потерянном времени»
11.45 Мультифильм «Сыновья дровосека»
12.15, 05.25 «Сегодня» за-неделю»
13.00 «Медицинские обо-зрения»

13.30 «Час Дискавери»

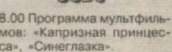
14.30 «Кино, кино, кино»
15.00 «Удивительные живот-ные-4». 7-я серия
16.00, 21.00 Мультисернал «Черный пират». 22-я серия
17.00 Фантастический трил-лер «Первая любовь»
18.00 «Антология юмора с Михаилом Ашуковым»
19.00 Информационно-раз-лекательная программа «Освети от Тани»
19.25, 23.30 «За стеклом-2. Последний бифштекс»
20.30, 04.10 «Черная» ко-медия «Непридуманные исто-рии»
21.00 Мультифильм «Черный пират». 22-я серия (повтор)
21.25, 04.00 «Глобальные новости». Астрологический прогноз Павла Глобы
21.30 Комедийная мелодра-ма «Космос о Марте»
21.50 «Рейтинг на ТНТ. Женская лига»
02.00 Триллер «Искушение»
06.00 Окончание программы

10.15 В гостях у Тодика.

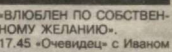
10.30 «Кот по имени Ис-мул» сернал.
11.00 «Хитлфл». Мульти-сернал.
11.30 «МУРАШКИ». Телесе-риал.
12.00 «Футурама». Мульти-сернал.
13.00 «БАФФИ». Телесе-риал.
15.00 Шедро лото.
15.20 «4». Информа-ционная программа.
15.15 Мир спорта глазами «Жиллетт»
15.45 «Кино»: Трагикомедия

14.30 «АГЕНТСТВО». Ко-ме-диный сернал.
15.00 «Кино». Комедия «БАКИН»
16.45 «ОСТАНОВКА ПО ТРЕБОВАНИЮ». Телесе-риал.
18.00 «24». Информа-ционная программа.
18.15 «Питер Пен». Мул-ти-сернал.
18.40 Метро.
18.50 «Кино»: Комедия «НЕФТЕДОБЫЧИЦЫ»
21.30, 24.30 «Карнавал из Рю». Часть 1-я.
22.00 «Симпсоны». Мул-ти-сернал.
22.30 «Кино»: Триллер «СМЕРТЕЛЬНЫЕ МЫСЛИ»
1.20 «Кино». Драма «ПРИ-НЦЕССА И ВОИН»

8.00 Программа мультифильмов: «Капризная принцес-са», «Синеглазая», «Сказка»

9.05 Фильм - детям. «ТРИ ОРЕШКА ДЛЯ ЗОЛУШКИ»
Музыкальная программа.
11.30, 17.55 «Счастливого пути!» Музыкальная про-грамма.
11.45 Художественный фильм «МАРИЦА»
13.00, 4.35 Концерт Сергея Рогожина.
14.00 Концерт стипендиатов фонда «Новые имена»
14.30, 20.25 Страна моя.
15.00, 7.05 «Для вас, люби-мые!» Музыкальная про-грамма.
15.30, 2.55 Художественный фильм «ГОРОДСКОЙ РО-МАНС»
17.15, 4.45 «Из жизни жи-вотных» - Ведущая И.Исра-това.
17.30 Канал ОР.
18.10 Художественный фильм «ЛЕТО ЛЮБВИ». Бе-лоруссия Польша.
19.50, 2.00 Научно-популяр-ный сернал «Путеводитель для гурманов»
20.55, 25.00 Художественный фильм «АХ, КАРПОЛ!»
22.35 «А что тебе пожелать...» Музыкальная программа.
23.30 Телевизионный худо-ожественный фильм «ТЕАТР»
1-я и 2-я серии. Рижская киностудия по заказу Гостелерадио.
2.25 Музыкальный фильм с участием группы «На На»
7.35 Мультипликационный фильм «Стрекоза и муравей»

«ВЛЮБЛЕН ПО СОБСТВЕ-ННУМУ ЖЕЛАНИЮ»

17.45 «Очевидец» с Иваном Усачевым.
18.15 «ВОВОЧКА». Ко-медийный сернал.
18.50 «Человек-паук». Мул-ти-сернал.
19.25 «МАРШ ТУРЕЦКОГО-2» Телепередача.
21.30 «ЕЕ ЗВАЛИ НИКИТА». Телепередача. Новый сезон.
22.30 «Кино»: Комедия «Я РОБКИН, НО Я ЛЕЧУСЯ»
24.40 «Кино»: Комедия «КО-КОН»

8.00 Мультифильм «Баран-ки, будь человеком»

8.20 Концерт стипендиатов фонда «Новые имена»
8.50 Фильм - детям. ПРО КРАСНУЮ ШАПОЧКУ. ПРО-ДОЛЖЕНИЕ СТАРОЙ СКАЗ-КИ. 1-я серия.
9.55, 22.25 «Вал Александра Малинина. 20 лет на сцене»
Часть 1-я.
11.00, 17.35 «Счастливого пути!» Музыкальная про-грамма.
11.25 Художественный фильм «ПРЕКРАСНАЯ ЕЛЕ-НА»
13.00, 4.40 Просто 15.
14.00 «Страна Фестиваля»
«Сказка»
14.30 «Вместе». Информа-ционная аналитическая про-грамма стран Содружества.
15.00 «Милая мама». Музы-кальная программа.
15.25, 3.15 Художественный фильм «ЖЕНЩИНА ДЛЯ ВСЕХ». СССР.
16.55, 7.40 «Горбы России». Город Дмитров.
17.10 Канал ОР.
17.50 Мультифильм «В три-дцатом веке»
18.10 Художественный фильм «ПОЕЗДКА В ВИС-БАДЕН»
19.40, 2.20 Научно-популяр-ный сернал «Путеводитель для гурманов»
20.15 Европа сегодня.
20.50, 5.35 Художественный фильм «СТАРИКИ НА УБОРКЕ ХМЕЛЯ»
23.30 Телевизионный худо-ожественный фильм «БЕЗЫ-МЯННАЯ ЗВЕЗДА»
24.45 «Кумир экрана». В. Зельдин.
25.45 Музыкальный фильм с участием группы «На На»
0.05 Джам и не только.

Менинг ҳам келиним ношукр аёллар тоифасидан эди, майли, ҳаммаси тушдек ўтди-кетди... Агар гапларни кимгадир оғир ботса, олдиндан уэр сўрайман. Ўзим «хақиқат» деб билган гапларни қозоғга тўкиб солмоқчиман.

Онаизор бир парча гўштлигидан боқиб катта қилган ўғлини келинига топширса-ю, ўзи керакмас бўлмайди четга чикса, қани бу ерда инсоф, диёнат? Мақоладан келиб чиқиб шу фикрга келдимки, айб тўрт кишида. Мирзохид ҳаётда мулоҳазакор, босиқ йигитга ўхшайпти, бўлмаса аёлини ўғрилиқ қилишларига, «мени урди» деб, қаматганларига қараб турмас эди. Онаизорнинг айби эса, тугунини кўтариб, ҳали у қизиникида, ҳали у қизиникида юришидир, сабаби куёвлар нима дейди?! «Яккаю ягона келини билан ўғли чиқиштирмаганидан уйига сиймаяпти», дейишмайдимми?! Тўғри, вазият шуни тақозо қилгандан кейин мажбур, лекин ўғлининг поччалари олдида бошми эгилиб қолиши яхши эмас.

Мирзохиднинг ота-онасини ҳурмат қилиши менга ёқди. Лекин Мирзохид аёлини ҳеч йўлга сололмаяпти. Менимча, аёли ҳеч йўлга тушадиганга ўхшамаяпти. Наҳот битта қайнонанинг кўнглига йўл топа олмаса?! Айтишди-ку: «Қаловини топсанг, қор ёғади», деб. Қизнинг онаси қизини йўлга солиш ўрнига, маҳаллага арз қилиб юрса. «Чархни сув бузар, қизни онаси», деган мақол тўла мис келади бунга.

«Бировнинг оиласи қоронғу ўрмон. Мени қайдан биласиз?» - деган савол Мадинада тугилиши мумкин. «Қайнонам, эрим инжиқ, чидай олмаёпман», дейиши мумкин. Лекин, бунини турмуш дейдилар. «Турмуш» - «Тур, мушт туширман», дегани-ку. Кимнинг ҳаёти бир текис, сокин ўтибди, дейсиз. Нима бўлганда ҳам, сиз ёшсиз. Одамзод қариган сари қайсарлашиб, асабий бўлиб қолади, бошга тушганда кўрасиз. Сабаби, турмуш кийинчиликлари одамни инжиқ қилиб қўяди. Улар инжиқ бўлса бордир, 5 қизни уйли-жойли қилишнинг ўзи бўлмайди. «Хусн-либосмас, тил-либос» - деб бекорга айтишмаган. Бахтингиз бор экан, эрингиз тилла йигит экан, лекин унинг қадрига етмаяпсиз, бахт қушини ўзингиз орқасидан қувиб солибсиз. Бундай уйим-жойим, ота-онам, хотин, бола-чакам дейдиган йигитларни чироқ ёқиб топишингиз ҳам мушкул. Хулоса ўзингизга. «Яхши отга бир қамчи, ёмон отга минг қамчи», деган доғишманд халқимиз.

Мирзохидга маслаҳатим шуки, «Букрини гўр тузатади» деган мақол бор. Аёлингиз алоҳида яшамоқчи эканлар. Ота-онангиз сизга маслаҳат бериб, чиқармоқчи бўлган «дом»ларига ўзини алоҳида чиқариб қўйинг. Онангиз дуоларини олинг.

Ривоят қилишларича, бир подшоҳнинг 20 яшар ўғли вафот этибди. Подшоҳ куймабди, ёнидагилар ҳайрон бўлишибди. Сўнг аёли ўғлига куйиб вафот этибди. Подшоҳ аёлига ҳам куймабди. Бир неча кундан сўнг подшоҳнинг онаси вафот этибди. Подшоҳ бутун саройини бошига кўтариб йиғлабди. Шунда сарой аҳли: «Эй, подшоҳи олам, навқирон ўғлингиз ўлди, куймадингиз, навжувон аёлингиз ўлди, куймадингиз, ошани ошаб, ёшини яшаган онангизга бунчалик куймасангиз?», деб сўрашибди. Шунда подшоҳ: «Бола - белимда, хотин-йўлимда, онамни қайдан топаман?» деган экан.

Яна ўзингиз биласиз. Фарзандларингиздан меҳрингизни аяманг, умр йўлдош танлашда адашманг!!!

НОМАЎЛУМ АЁЛ

Мадинанинг қайнота-қайнонаси, умр йўлдошига кўрсатаётган нозуя қилигидан ниҳоят даражада ранжидим.

Албатта ҳар бир ота-она фарзанди вояга етганда, яхши ният ила келин қилсам, қиз чиқарсам, деб тўй қилади. Инсон кексақандан кейин ёш болага ўхшаб қолади. Қарангки, Мадина уч боланинг онаси бўла туриб, кексалар дуосини олиш, ширин тил билан кўнглини кўтариш ўрнига, қайнота-ю қайнонасига озор берибди. Бу

имони бут инсоннинг иши эмас-ку?! Мақолани ўқирканман, бир ривоятни эсладим.

Бир кун Луқмони Ҳакимга хўжаси: «Энг лаззатли таом келтир» - дебди. Луқмони Ҳаким тил пишириб олиб борибди. «Энди энг лаззатсиз таом келтири!» - дебди. У яна тил пишириб борибди. Шунда хўжаси: «Яхши таом келтир десам, тил келтирдиган, ёмон таом келтир десам, яна тил келтирдиган. Бунинг боиси нима?» - деб сўрабди. Луқмони Ҳаким: «Эй, хўжам! Яхшилик ҳам,

бу мақола мени ниҳоятда ҳаяжонлантирди. Ҳатто мактаб ёшидаги қизимга ҳам қайта-қайта ўқиб бердим.

«Яхши гап жон озиғи», дейдилар. Аёлларга чиройли либосдек ярашадиган бу фазилатдан Мадинахон бенаиб эканлар.

Афсуски, ҳаётда Мадинага ўхшаш аёллар учраб туради. Лекин улар бир нарсани яхши билишсинки, ўзгалар қадрига етмаган инсон, қадр топмайди. Ҳар биримиз онамиз — қайнона бўламиз. Эрта бир кун қиз узатамиз. Хонадонимиз сарҳатаси, фариштаси бўлиб қизларимизга ибрат бўлишимиз керак эмасми?

«Жаннат оналар оғғи остидадир», дейилади муборак ҳадисда ҳам. Қайнона-келин, эру хотин бир биридан ширин муомаласини аямаса, бир-бирини эъзозласа, бу оиланинг ўзи жаннатга айланмайдики?

Маҳбуба ПОЁНОВА

Тошкент шахри

ХУСН - ЛИБОСМАС, ТИЛ - ЛИБОС

«Бахт қалити — тилда» — 6-сон

ЭСЛАТМА: Ота-онанинг ёлғиз ўғли бўлганлигим сабабли, уларнинг бор умидлари мендан эди. Ўқитишди, яхши касбининг эгаси бўлдим. Онам танлаган Мадина исмли қизга уйландим. Уч фарзандли бўлдик. Лекин ёш хотиним муомала-муносабатни, муросаи мадорани, андишани билмайдиган экан. Унинг бундайнинг рафторидан эзилган отам касал бўлиб қолди, шифохонада қазо қилди. Хотиним эса шўрлик онамга ҳам кун бермай қўйди. Онам тугунини кўтариб бир кун синглимникида, бир кун онамникида... Менинг эса бошим қотиб қолган...

МИРЗОХИД

Мирзохид ака, сиз эркак кишисиз, ота-онангизнинг ёлғиз ўғли, орзу-истакларисиз. Ахир оналаримиз бизга ганимат?! Онангиз ўтиб кетса, изларига зор бўласиз, бир умр виждон азобида қийналасиз.

Биз фарзандларингизни ташлаб кетинг, демоқчи эмасмиз. Аммо бундай онангиз тарбияси билан катта бўлаётган фарзандларингизнинг келажаги қандай бўлиши сиз-

ни ташвишлантирмаёптими? Ундан кўра уларни бувиси тарбияласа яхши бўлар эди.

Бу йил Президентимиз фармонлари билан «Қарияларни қадрлаш йили» деб эълон қилинди. Азиз юртдошлар, ота-оналаримизни қадрлайлик, авайлайлик, асрайлик. Уларнинг дуоларини олайлик...

Опа-сингил Феруза ва Нигора ҲАҶОВАлар

Тошкент шахри

Мадинахон катта хатоликка йўл қўйиб, муштипар қайнона-қайнонасининг дилини ранжитибди...

Кишининг бўлса гар яхши аёли, Дема хотин, дегил эрининг қамол... Афсуски, Мирзохиджонга шундай хотин насиб этмаган экан, начора. Тоғамнинг хотини - Раҳима янгам қайноналарига жуда меҳрибон, уларга бир умр елиб-югуриб хизматда бўлганликларини онам кўп гапирардилар. Тоғам янги уй олиб, кўчиб чиқамиз деганларида, қайноналарига қарайдиган дастёр бўлса ҳам, янгам қаршилик қилган

эканлар. Қайноналари вафот этгандан сўнгра, янги уйга кўчишган экан. Мана ҳозир Раҳима янгамнинг ўзи икки келин, икки куёвга қайнона. Улар Раҳима янгамни еру кўкка ишонишмайди. Демоқчиманки, қайтар дунё, деганлари тўғри. Бу дунёда ҳар бир нарсанинг жавоби бор.

Мирзохиджон, энди сиз ҳам қаттиққўлақ бўлинг. Хотинингизга кўпмал эрк берманг. Онангизнинг ўғларини узоқ бўлсин, уларни хафа қилишга сира йўл қўйманг.

Марзия ФАТТОВА

Бухоро вилояти, Ғиждувон шахри

ёмонлик ҳам тилдан», - деган эканлар. Улуғ аллома Рудакий демишлар:

Ҳаётдан кимда-ким олмаса таълим, Унга ўргатоилмас ҳеч бир муаллим.

Энди Мадинахонга шуни айтмоқчиманки:

Бунини ҳаёт дебдилар. Сиз ҳам келин олиб, қиз узатасиз, қайнона бўласиз... Яхшилик томон қадам босмоқ керак, болам. Қайтар дунё деганларидек қайнона-қайнотангизга ўтказган жабру жафоларингиз ўзингизга қайтиши ҳеч гап эмас.

Қўчор ота АЛИЕВ

Зангиота тумани

Мирзохид ака, мен сиздан ёшман. «Бир каттанинг, бир кичикнинг гапига кир», деганлар.

Қўлимга қозғ олиб хат ёзишга мажбур қилган ушбу мақолани, юрак-бағрим эзилиб, қўларимда ёш билан ўқиб чиқдим.

Ота-она фарзандининг умри узун, насибаси бутун бўлишини, уларни тинч ва осуда ҳаёт кечиришларини тилаб дуо қилишадими. «Қари бор уйда пари бор», дейдилар-ку? Наҳотки Мадинага шу қарияларнинг хизматига бўлиш оғирлик қилган бўлса? Меҳнатдан ҳеч

ким ўлмаган... Қарияларнинг дуосини олиб, уларнинг хизматига бўлиш қанчалик бахт эканлигини

тушуниш керак. Уларга бир чимдим мулоим таом, бир пиёла иссиқ чой ва бир оғиз ширин сўз кифоя. Мадина опа, оила устун эркакдир. Кимлардир бахтим деб югуриб, оила устунини тиклай олмаётгани, яна бировлар тирноққа зор... Мадина опа, ҳали ҳам кеч эмас, эрингиз ва қайнона-гиздан кечирим сўраб, турмушингизни роҳат-фароғатда ўтказинг. Мирзохид ака, оиланинг бош суянчиси сиз бўласиз. Ақл билан шошмасдан уни бошқаринг, оилани сақлаб қолинг, лекин юраги ним, қалби ярим онангизни четлаб ўтманг. Ота-она қадрига тирикликда етиш керак, мангуга кетгандан кейин эмас...

Мавжуда ШОДИЕВА

Бухоро вилояти, Когон шахри

Мирзохид ака, дил изҳорингизни ўқиб, нафақат Мадина опадан, балки сиздан ҳам жуда хафа бўлдим. Аввало хотинингизга ўша Мадина деган пок исм ҳайф! Наҳотки, сиз олий маълумотли инсон бўлиб, падалар бузуқворингизни кўра, билла туриб ўз қўлингиз билан ажал домига бериб қўйдингиз. Ахир бунинг олдиди олиш мумкин эди-ку! Ажаб, дўхтирлар жавоб бергандан сўнг ҳам бечора отангизни шифохонага ташлаб кетсангиз-а. Энди ўша шифохоналарнинг кўзига қараш ҳам қийин бўлса керак. Бир ривоятни биламан: Бир иштининг отаси фалакнинг гардиши билан тўнғизга айланган экан. Мўмин-қобил фарзанд эса, шундоқ бўлса ҳам ўз бурчини бажариб, отасини парвартилади. Эвазига Оллоҳ таоло уни муборак ҳаж сафарига борганлик даражаси билан мукофотлаган экан.

Энди онангизга келсак, Мирзохид ака, наҳотки йигит киши бўлиб, дунёдаги энг бебаҳо зот онаизорингизни дарбадар қилишга виждонингиз қийналади сизни? Наҳотки юрагингиз қонга айланиб, қўзингиздан ёш қабил оқмади бу кун! Турмуш ўртоғини севиб, ҳурмат қилдиган (хақиқий она) меҳрибон аёл унинг ота-онасини ҳам ҳурмат қилиши ва шу момолар ўғитини қулоғига зирак қилиб тақиб олиши шарт деб ўйламан. Сиз аввало онангизда аҳилликни тиклашингиз керак, деб ўйламан. Аҳиллик бўлмаган оилани бир кун эмас, бир кун хайру барақа ҳам албатта тарк этади.

Сиздан ягона илтимосим, муштипар онаизорингизни ўз уйларига олиб келинг. Онаизорингиз билан бирга яшанг. Тезроқ шундай қилмасангиз меҳридарё онаизорингиз ҳам боғи берасиз.

Раъза РАҲМАТ қизи

Бухоро шахри

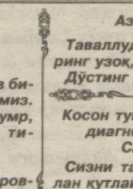

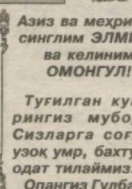
Азиз синглимиз ЛОЛАХОН ИМОМОВА!
Сизни туғилган кунингиз билан табриклаймиз. Сизнинг бахтимизга соғ-саломат бўлиб, доимо бахтли бўлинг.
Сизга ҳаётнинг барча шодлиқларини тилаб, опаларингиз — Дилдора, Дилрабо, поччангиз — Жаъфар, жиянингиз — Диана.

Азиз фарзандларимиз САБИНАХОН, РУШАНАХОН, НАФИСАХОН ва БОБУРБЕК!
Сизларни таваллуд топган кунингиз билан табриклаймиз. Сизларга узоқ умр, бахту саодат тилаймиз.
Бобокул Агдаровлар силаси. Муборак шахри.

Азиз Собир ҚУРБОНОВИЧ!
Таваллуд айёмингиз кутлуг бўлсин. Умрингиз узоқ, ўзингиз соғ бўлинг.
Дўстнинг Олим.
Косон тумани Марказий шифохонаси диагностика бўлими шифокори Сайёра ХУШВАҚТОВА!
Сизни таваллуд топган кунингиз билан кутлаймиз. Дўстларингиз.

Азиз ва меҳрибон синглимиз ЭЛМИРА ва келиним ОМОНГУЛ!
Туғилган кунларингиз муборак! Сизларга соғлиқ, узоқ умр, бахту-саодат тилаймиз. Опангиз Гулбаҳор.

Чилонзор туманидаги Электрон медтехникуми томонидан 2666-сонли рўйхат бўйича 1978 йил 4 июлда Мухтарова Муборак Абдурашидовна берилган БТ-526288 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Ташкилот, корхоналар учун, канцелярия ва хўжалик молларини ҳамда 8 Март — Хотин-қизлар байрами муносабати билан байрам совғаларини пул ўтказиш йўли билан сотади. Тел: 144-54-45

Табий дори-дармон маҳсулотлари билан сил, пес-мохов, бўғин, тери касалликларини, эркалардаги жинсий озаҳликларини доволаймиз. Тел: 75-43-38 Лиц: №0060-96

ЖўРАБЕК АКА ҚАЙТИБ КЕЛГАНДИ

У пайтларда биз бола эдик. Қўшнимиз Рустам бува билан Нозигул ачанинг ўғли шаҳарда ўқирди. Ва ҳар шанба кўни қишлоққа келарди. Жўрабек ака уларнинг ёлғиз фарзанди эди. Уйда икки кун ҳамма ишларни қилиб, кейин яна ўқишга жўнаб кетарди. Биз эса ота-онаси билан хайрлашиб, сўнгги автобусга ўтириб кетаётган талабанинг ортидан ҳавас ва қизиқиш билан қараб қолардик.

Уша кўни ҳам чол-камбирнинг бири ўғлининг нон солинган халтасини, бири дафтар-китоби солинган портфелини кўтариб бекатга чиқишарди. Биз болалар эса, кечки пайт даладан келадиган қўй-эчкиларимизни кўтиб бекат ёнида ўйнаб юрардик. Подда кечикаётганди.

Шу пайт шаҳарга жўнайдиган охириги автобус ҳам келиб қолди. Ёмғир томчилай бошлаганди. Жўрабек ака ота-онаси билан хайрлашиб автобусга чиқиб, бўш ўриндиқларнинг бирига ўтирди. Қўл силкиди. Автобус қийалқадиги йўлдан тепага ўрлай бошлади.

Биз ҳам Нозигул ачанинг ёнида қўл силкитиб турардик. Жигарбандини олганча шаҳарга кетаётган автобуснинг ортидан гамгин қараб турган ака бирдан додлаб юборди.

Жўрабек, қайт, болам! Отаси, қайтаринглар уни. Бугунгина кетмасин болажоним, - дея ув тортиб йўғлай бошлади она. Шу ерда от чоптириб юрган йигитлардан бири баҳона топиладиган қувониб автобус ортидан от солди. У аллақачон кўздан йўқолганди. Ярим соат ўтар-ўтмас, халиги бола Жўрабек ака билан қайтиб келишди. Ўғлини кўрган Нозигул ача қўқила сурина унга қараб югурди. Ўғлини баргига босиб анчагача қўйиб юбормади. Бечора

нимагадир ўқисиб-ўқисиб йўғлар, нукул: "Болам, эртага кетақол, бир кунгина маълуминг уришмас, ўзим бориб айтаман, - дерди. Шу орада пода келиб қолди-ю, ҳаммамиз ёмғирда ивмаслик учун тез-тез уйларибизга кетдик. Кечқурун бу воқеани уйимизда ота-онамизга ҳовлиқа айтиб бердик.

Нозигул ачам жинни бўлиб қолганми? - дея бу воқеанинг сабабини онамиздан сўраганимизда, қойиб берди. Лекин менга нима учун камбирнинг бундай қилганини билиш мўҳим эди. Отамга ҳам айтдим. У жуда вазмин, доно киши эди. Қойимайди. Кейин:

- У она-да, юраги йўлда бирор фалокат бўлишини сезгандир, - деди.

Эрталаб яна мол ҳайдаб чиқдик. Нозигул ача билан Рустам ака энди ўғлини биринчи автобусга қузатишарди.

Бу гал камбир бағоят хотиржам кўринарди. Ўғлига хушхол қўл силкитиб, уйига қайтиб кетди. Энди бу ҳам жумбоқ эди. Чой ичаётганимизда қўшнимиз кириб қолди.

Эшитдиларингми, Юсуф ака қазо қилибди, банисада... Кеча шаҳарга кетаётган охириги автобус жарликка тушиб кетибди. Нозигул ачанинг ўғли қайтиб кетган, унинг ўтирган ўриндиғига Юсуф ака ўтирган экан, мажақланиб кетибди, - деди.

Отам онамга маъноли қаради. Мен эса кеча Нозигул ача нимагадир додлаб йўғлаб ўғлини автобусдан қайтариб келганини ўйлардим. Бирок она қалбининг хавфу хатарни олдиндан сезишини орадан йиллар ўтиб, ўзим она бўлганимиздагина англадим. Нозигул ача ҳам бунини оналик қалби билан сезган экан.

ҲАМИДА

Газетхонларимиз ижодида

УМИДАХОНГА

Умидахон, гул қизим,
Ортимда қолар изим.
Бошингга қўнмас бир гард,
Худойимдан беизн.
Гул муносиб бўйингга,
Булбуллар жўр куйингга.
Соғинчдан ўзга туйғу,
Соғ солмас ўйингга.
Қора қўзи мунчоғим,
Кексайсам овуноғим.
Сени ўйлаб нурафшон,
Ҳатто қаро тун чоғим.
Сен ундаю, мен бунда,
Қўришолмаймиз кунда.
Меҳр ипи узилмас,
Ҳамма гап ана шунда!
Шоираю, Шохиста,
Опанглар ишга уста.
Арзир Улғубек аканг,
Бир ўзи юзта дўстга.
Бувжонинг Эътибор,
Элда топган эътибор.
Маҳаллада иззатли
Ҳаж қилгандай етти бор.
Омон бўлгин Умида,
Даданг, аянг бахтига.
Тақдир кўрсин муносиб,
Сени толеъ тахтига!

Шарофат МИРЗААЛИЕВА
Марғилон шахри

ПЕШОНАДА БЎЛСА КЎРАСАН

Қўшним яқинда оиласида бўлиб ўтган воқеа ҳақида шундай хикоя қилиб берди:

- Қанча орзу-умид билан яшаса-да, киши хом сўт эмган банд экан, - деди у. - Бир болам билан турмушим бўлмади. Қайта оила қурдим. Турмуш-мушт деганлари рост эканми, ёки кишининг пешонасига ёлғиз тақдир битилганими ишқилиб, эрим тез-тез ишқал чиқариб туради.

Кунларнинг бирида эрим яна безорилар билан мушшлашибди. Милиция олиб кетганини ҳам қўшниларибиздан эшитдим. Тавба, шу кўни тушимда кенг қўча бўйлаб кетаётган эримни кўрдим. У уйдан қандай қичиб кетган бўлса, шундай кетар, ҳатто қўлида кулранг тусдаги пакет ҳам бормиш. Ўзини йўқотмаган, хотиржам кетиб борар, ҳеч ким уни четдан милиция қўлига тушган, деб ўйламайди. Саҳарга яқин кўрган тушимдан ажабландим, "Ҳар галги жанжали шу бўлса, гўрда келадими", - дея қўнғимдан ўтказдим. "Яна уни деб кимларгадир югуришини керак", - деган ўй кайфиятимни хира қилди. Аммо, тушга яқин эрим ўз оёғи билан уйга кириб келди. Кўрдиму, тушимни эсладим: эрим гўё ишдан келгандек ўша кийимда, қўлида кулранг пакет бор эди.

Фарида ТОХИРОВА

СОТИЛАДИ: 8 сотих ери бор, 6 хонали, 10 тул узуми, 2 сотих иссиқхонаси, ҳаммоми, канализацияси, газ, суви, қалта темир дарвозаси, иккита ошхонаси бор ҳамма қулайликларга эга бўлган уй шошилинич ва арзон нархда сотилади. **МАНЗИЛ:** Беруний бекатидан «Минвода» санаторияси томон кўтуви 60-, 104-, 473- автобусларнинг «Олтинтепа» бекати. Шухрат кўчаси, 3-уй, ўнг қўлда. **ДИЛБАР** опа. Телефон: 110-33-87

«ДИЛОРОМ» ўқув маркази тақлиф этади

3 ойлик
- Инглиз тили(бошловчилар ва давом эттирувчилар учун);
- Бухгалтерия ва компьютер билими;
- Тикиш-бичиш, моделлаштириш.

2 ойлик
- компьютер билимлари:
(Windows-98, MS office: Word, Excel, Power

Манзил: Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси 13, 2-қават, 55-хона. Мўлжал: Навоий метроси, Стоматология поликлиникаси ёнида. Тел: 144-03-25, 144-92-39, 22-59-55

«ЗУККО» фирмаси ўқув маркази Сизларни замонavi касбларни ўргатадиган турли ўқишларга ТАКЛИФ ЭТАДИ

1-ойлик: - Тихорат ва озиқ-овқат дўконлари учун сотувчилар. Бир ойга 6000 сўм.
2-ойлик: - Хар хил торт, салатлар тайёрлаш. Бир ойга 4000 сўм. - Сартарошлик. Бир ойга 4000 сўм. - Массаж (умумий). Бир ойга 4000 сўм. - Ўй хамшираси. Бир ойга 4000 сўм.
- Энг замонавий усулларда «Элита» пардалари ва чойшабларни тикиш. Бир ойга 4000 сўм.

Манзил: Метронинг «Тинчлик» бекати ёнида жойлашган. Эслаб қолинг: «Зукко» фирмасининг ўқув маркази. «Адиас» дўкони ёнида. Тел: 42-36-71

Озиш, семириш, ажин, қабзият, хуснбўзарлардан фориғ бўлишга ёрдам берамиз. Телефон: 74-71-29.

«ЎКТАМХОН» ўқув маркази ўқишга тақлиф этади: (ўқишга ҳар ойда қабул қилинади)

1. Бичиш-тикиш - 3 ой; бошловчилар учун - 6 ой. Бунда сиз 100 дан ортиқ замонavi либослар, костюм-шим, бешик усти жиҳозларини бичиш-тикишни моделлаштиришни ўрганаёсиз.
2. Ҳамширалик - 6 ой. 4 ой ўқиш, 2 ой амалиёт машғулотлари ўтилади.
3. Сартарошлик - 3 ой (амалиёт билан).
4. Массаж (амалиёт билан) - 2 ой.
5. Торт ва турли хил пишириқлар - 2 ой.
6. Парда ва пакриваллар тикиш - 1 ой.

Ўқини тугатганларга диплом берилади. Лиц: № 587
Манзил: Юнусобод тумани, 3-мавзе, 1-уй, 31-хона. Мўлжал: Юнусобод бозори орқасида. Тел: 121-77-72 (кундузи), 125-46-27, 125-97-93 (кеч соат 17 дан кейин).

«ЭЛИТА» усулида парда ва пакриваллар тикишни ўргатаман, тикишга буюртма қабул қиламан. Тел: 22-73-73. РАЪНО

«КАМОЛОТ-КОМПЬЮТЕР» ўқув маркази тақлиф қилади.

3 ойлик курслар:
- Инглиз тили. - Инглиз тили ва компьютер. - Бухгалтерия хисоби ва компьютер билимлари. - Банк иши ва компьютер билимлари. - Теле-радио-видео апаратураларини таъмирлаш устаси. - Рус тили, Интернетда Web-site. - Компьютерларни таъмирлаш устаси
2 ойлик курслар:
- Компьютер билимлари: (Windows-2000, MS OFFICE) INTERNET, E-MAIL. - Бухгалтерия хисоби. - Электр жиҳозларини таъмирлаш устаси. **1-С Бухгалтерия** дас-тури — 1 ойлик. - Компьютер, принтер, телевизор таъмирлаш.

Курсларни тугатгандан сўнг диплом берилади. Манзил: Тошкент, Навоий кўчаси-9, «Пищепром» лойиҳа институти биносининг 4-қавати, (ТРАСТБАНКнинг ёнида.) Тел: 41-33-96, 58-48-50.

«ХОЛИС-УМИД» ФИРМАСИ замонavi касб-хунар курсларига тақлиф этади:

КОМПЬЮТЕР САВОДХОНЛИК КУРСЛАРИ:
- WINDOWS-2000, Microsoft Office-2000, Microsoft Word-2000, Microsoft Excel-2000, MS-dos, NC.
- Бухгалтерия ва компьютер билимлари-3 ой.
- Бухгалтерия хисоби -2 ой.
- Инглиз тили (компьютер ёрдамида)-3 ой.
- Акушерлик-6 ой.
- Ҳамширалик-3 ой.
- Аёллар сартарошлиги-3 ой
- Эркалар сартарошлиги-2 ой
- Фармацевт-4 ой.
- Бичиш-тикиш (замонавий моделлаштириш)-3 ой.
- Эркалар костюм-пальтоси-2 ой.
- Парда, пакривал (замонавий Элита усулида).
- Торт ва салат (оддий ва олий курси)-3 ой.
- Массаж-2 ой.
- Аёллар костюм-пальтоси- 2 ой
- Косметология -2 ой.

ДИҚҚАТ! Ҳар бир курснинг тезкор гуруҳлари мавжуд. Машғулотлар ҳафтада 3 марта олий тоифадаги мутахассислар томонидан амалиёт билан олиб борилади. Муваффақиятли битирганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛИМИЗ: «Халқлар Дустиғи» метроси, «Олмазор» массиви, 8/1-уй, 5-6 йўлаклар, 1-хонадон, 1-қават. Телефон: 47-09-52, 42-76-06.

Профессор Эргаш Салимов клиникаси барча турдаги аллергия, бўғин, ошқозон-ичак хасталиқларини, касалманд, ниможон болаларни махсус усулларда доволайди. Бронхиал астма хасталиғида гормонал дорилар қўлланмайди. Аллергия касалликларини аниқлаб, доволанда турли аллергияларни қўйиб sinalади. Иш вақти соат 8 дан 17 гача.
МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент, Уйғур Хўжаев кўчаси, 4-уй, 10-хона. Автобуслар — 27, 35, 46, 53, 91. Трамвай — 8. 1-шаҳар клиникаси бекати. Тел: 49-43-33, 42-56-50.

Болалар кийимларини тикиш учун малакали тикувчилар керак. Манзил: «Эски Жўва» автостанциясининг ёнидаги «Гулистон» ресторанининг 4-қаватида.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2002 йил 9 февралдаги 10-0204/536 - сонли ахримига асосан, «Ихтиёр» акционерлик жамиятини иқтисодий ночор (банкрот) деб топиш бўйича иш очилган. «Ихтиёр» акционерлик жамияти кредиторларининг биринчи йиғилиши Юнусобод туман ДСИ биносининг 1-қават 38-хонасида 2002 йилнинг 28 февралда соат 15.00. да ўтказилди.

Манзил: Амр Темур кўчаси, 95-уй, 1-қават, 38-хона. Мурожаат учун телефон: 137-51-75

Мен севганимга уйланганман. 2 қизимиз бор. Оилам билан бахтли ҳаёт кечирмокдамиз. Аммо шу ёшга етиб шундай бир ҳаётли хулосага келдимки, ҳақиқий муҳаббатга, бахтга эришиш осон кечмас экан. Биласизми, бу дунёда ҳамма умид, орзу-хавас билан

қизни кўришим кераклигини тушунтирдим. Ва бориб қизни кўрдим. Инсон ҳаётида қутулмаган воқеалар юз бериши мумкинлигига ўшанда имон келтирдим. Чунки менга унаштиришмоқчи бўлган қизни армияга кетиш олдидан дўстим билан бирга бўлганини ўз кўзим билан

кинчи қизим туғилганда онам: "Яна қиз туғдингми", дея турғуқонадан келган хотиним билан кўришмади. Майли, онам экан, дея чидадим. Худоданим, бандаданим билмадим хотиним касалга чалиниб қолди. Жанжал каттаргандан каттарди. Анчик қисмат кунлари бошимдан ўтди. Нелар ўтмади, дейсиз, ўзим биламан. Хуллас, онам ҳам ўлими олдидан қаттиқ касал бўлиб, шифохонага тушиб қолди. Хотиним ҳамшира бўлгани учун касалхонада онам билан бирга бўлиб, олдидан жилмасди. Отам ва онам уйда туғилган кун қиладиган бўлсам, катта жанжал қилишарди. Хатто ўз ўғиллари ва қизлари ўйланиб меҳмон бўлиб келишарди. Бу энди Худонинг берган феъл-атвори экан.

Хуллас, мен ака-ука, опа-сингиллар бошини бириктириш учун, "Гаштак ўйнайлик" дедим ва биринчисини ўзим бошлаб бердим. Ота-онам хатто ўз болалари билан ўша кунни қовоғини очмай кўришишди. Ўтиришининг эртаси кунни жанжал билан гаштагимизни барҳам топтиришди. Рўзгоримизни эса ажратиб чиқаришди. Биласизми, мен ўшанда тўғри йўл тутганимга имоним комил. Аммо ота-онам тушунишмасди. Онам мен билан кўришмайдиган бўлиб қолди. Уйга борсам отам кўришар, онам кўришмасди. Янги рўзгор бўлиб жуда қийналдим. Аммо ота-онамга айтмасдим. Чунки шароит шуни тақозо қиларди. Онамининг аҳоли кундан кунга оғирлашиб борди. Ҳаммамиз кун санаб олдида ётиб чиқардик. Фақат ўлимидан бир кун олдин олдида кирганимда: "Болам, сени озгина қийнаб қўйдим", - деб пешонамдан ўтди, бошқа сўз қилмади. Балким ўшанда хотиним ҳамшира бўлиб кечаю кундуз дори-дармон қилгандан кейин тушунгандир. Балким бизга нисбатан хатти-ҳаракати, муносабати ноўрин бўлганини кейин тушунгандир. Балким менинг виждоним қийналиб юрганини сезгандир. Хуллас, онам қазо қилдилар. Улаётган сўнги дамида онам мени сўрабди. Мен етиб келган вақтимда кеч эди.

Биласизми, мен олдида кирган вақтимда онамининг кўзлари унча юмилмаган экан. Кўзларини юма олмабди. Ана шу вақтдаги менинг аҳолимини кўрсангиз эди. Ховлига чиқиб дод солиб йиғладим. "Онам мендан хафа бўлиб кўзи очик кетди", - дея фарёд чекдим. Ҳеч ким тўхтата олмасди. Мана ўша кунларда ҳам роппа-росса 6 йил тўлди. Ҳар йили 7 январ келаверса мени виждон азоби қийнайди. Айтингизлар, мен ўшанда қандай йўл тутишим керак эди? Ўша узоқ қариндошимизнинг қизи ҳозирги кунда икки маротаба турмуш қуришга улгурди. Хатто қўшниси билан қўлга тушган ўша қариндошининг қизини олишим керакмиди? Бугунги кунда мен хотинимнинг изларини кўзларимга суртаман. Бошига қандайин қаро кунларни солмасин хотиним онамининг юзига тик қараб, бир оғиз ёмон сўз айтмаганди. Аммо ўша вақтда Худо берган оғир касалидан хотиним ханузгача фориг бўлгани йўқ. Шу ҳақда ўйларканман ўшанда онамининг кўнглини қаттиқ ранжитган эканмани, дея виждоним қийналади. Бу азобдан қандай қутулишим мумкин билмайман? Бу нарсаларни ёзиб ўзини оқламоқчи экан-да деманг, йўқ, айбим кўп мени. Буни тан оламан. Отам мени жуда яхши кўради. Виждон қийноғи ҳақида отамга айтсам, "Болам, онанг сени яхши кўрарди. Фақат у ҳаммасини кеч тушунди, шунинг учун сендан тез-тез хабар олиб туринг, деб менга тайинлаган", - деб овутиб кетадилар. Бу нарсаларни ёзишимдан мақсадим, онамни ёдга олганим учун руҳлари бироз бўлса ҳам хурсанд бўладими, деб ўйлайман. Иккинчидан эса, ушбу ёзганларим муҳаббат деб кўйдим, ёндим деган қимсалар учун сабоқ бўларди. Шеъримга келсак — бу бир умрлик овунчоғим. Дардларимни қозоғ-га тушириб овунаман.

ҲАР ЙИЛ КЕЛАР,

яшайди. Бундан роппа-росса 6 йил олдин 7 январ кунни онажоним оламдан кўз юмган эдилар. Онамни хотирлаб ўтирарканман ушбу дил изҳоримни битмоқчи бўлдим. Ҳаммасини бир бошидан ёзсам, тушунарли бўлар.

Аскарлик хизматимни 1988 йил тугатиб келгач, қишлоқ ҳўжалик техникумининг бухгалтерия факультетига ўқишга кирдим. Ушбу техникумни тугатиш арафасида ота-онам мени унаштириб қўймоқчи бўлишди. Мен фақат битта шарт қўйиб, уйланишга рози бўлдим. Мен уйланишим керак бўлган қизни кўришим шарт эди. Ўшанда имтиҳонларни топшириш билан овора бўлиб уйга келишга вақт тополмадим. Онам томонидан узоқроқ қариндошимизнинг қизини келин қилмоқчи бўлишганини айтмоқчи бўлиб онамининг ўзлари келдилар. Мен эса: "Менга ҳаливери халақит қилмангизлар, Худо хоҳласа қизил диплом оламан. Институтга имтиҳонсиз кираман", - деб жавоб бердим. Чунки у вақтлар оиламиз ўрта ҳол эди. Ўқишга кириш учун фақат ўз қўлимга ишончим керак эди. Ўша кунларда менга пул керак бўлиб уйга бордим. Борган кунимнинг эртаси уйимиздагилар кичик тўй қилмоқчи эканликларини айтишди. Мен

исбот қилиб беришим, оқибатда эса энг яқин дўстимнинг оиласи ҳам бузилиши аниқ эди. Уйдагиларимиз шундан кейин мени уйга қамаб қўйишди. Мен уйдан қочиб кетдим. Хуллас тўй бўлмади. Қариндошлик муносабатларига ҳам дарз кетди. Кейин мен ўз тақдиримни ўзим яратиш учун ҳаракат қилдим. Бир қиз билан яхши қўришдик. У тиббий билим юртида ўқир эди. Аҳду паймон қилиб ўша қизга уйландим. Тўйимиз жуда яхши ўтди. Биласизми, онам ёлғиз фарзанд бўлган. Шунинг учун ўз уругидан бўлган қариндошининг биронта қизини келин қилишим шарт, деб аҳд қилган. Қариндошимиздан келин қилмасам бир кун бу дунёдан ўтсам, муносабатлар узилиб кетади, деб ўйлаган. Аммо акаларим ҳам, мен ҳам онагинанинг дилидаги бу армонини юзага чиқаролмадик. Биласизми, хотиним онамни шунчалар яхши кўрардики, мабодо оғриб қолсалар йиғлаб чиқарди.

Онам эса: "Энг кенжа ўғлим — менинг қариндошим қизини олмай, ўзини айтганини олди", - дея келинни ёмон кўрарди. Мен хотинимга: "Онамининг ҳамма қилиқларига чидагин", - дер эдим. Кейин қизчалик бўлди. Ик-

Кунлардан бир кун кичик акам ховли юзюда ётган олмани олиб энди ёмоқчи бўлганида, бувим даразадан кўриб қолиб акамни қақриб: "Бу олмани даданг эмаган",

Бир-бирларин қулашиб мана қанча йиллар ўтди,
Сиз йўқ мана уйимда бошдан қора кунлар ўтди.
Ҳар йил келар сиз кетган кун — ёдга олиб бўзлайман,
Ховлиларда юриб сизнинг изингизни излайман.
Расмингизга қараб сизнинг хуснингизга тўймайман,
Уйимизга меҳмон қилиб, эркаланиб суймайман.
Ҳар йил келар сиз кетган кун — хавлларга толаман,
Сўнги бора кўнглингизни оғритган мен боламан.
Қайлардасиз онажон, болангизни кечиринг,
Кўнглингиздан аламларни менинг учун ўчиринг.
Олдингизга борганимда онам дея юзланай,
Охиратда сиз билан мен қўл беришиб айланай.
ТўЛКИНЖОН

Ёшим 16 да. Оилада 5 фарзандимиз. 2 акам, бува ва укам бор. Онамининг йиғлаганларини кўрсам, эзилди кетаман. Кунлардан бир кун онам ўз ҳаётларини гапириб берди:

олиб келибдилар. Буни кўриб қолган бувим, кўча эшикдан қираётганларида отамни ёнларига қақриб, конфетнинг ҳаммасини олиб қўйибдилар. "Ҳомилалар аёлларга конфет

Шунда отам бувимга: "Ойи, унинг нима айби бор? Нимага бизни ажратаяпсиз?", - деса, бувим: "Ё мени дейсан, ё хотинингни! Мен сенга онасини билган қизини олиб бера-

ман. Ўшанда онамга бувим: "Мен-ку ўғлимни бошқасига уйлантириб қўяман, сени мана бу 4 та чурвақаларинг билан ҳеч ким олмайди", деган эканлар. Бувимнинг бу гапи онамга тегиб кетибди. Шу гап аламиданми, онам бир йигит билан танишиб қолиб, турмушга чиққанлар. Шундан сўнг укам туғилган.

Мана шунча йилдан сўнг отам катта акамни кўриб, танишиб, анча вақтгача гаплашиб юришди. Опамнинг ўқиш жойига бориб турди. Кунларнинг бирида у менга телефон қилди. Биз кўп гаплашмадик. Отам мендан: "Қизим, сен мени дейсанми, ё онангимми?", - деб сўрадилар. Мен эса: "Онамни дейман!", дедим.

Катта акам мен ўқийдиган мактабда директор муовини бўлиб ишлайдилар. Кичик акам сартарош. Опамни узатдик. Мен 9-синфда, укам 4-синфда ўқиймиз. Онамининг кўрган қийинчиликлари ортда қолди. Бундан бу ёйга фақат бизнинг бахтимизни кўриб юрадилар, деб умид қиламан. Бироқ отамнинг қўйган шартни мени ўйлантирапти. Менинг айтган жавобим тўғрими? Сизлар қандай маслаҳат берасизлар?

ОНАМНИНГ ҲАЁТИДАН СЌЗМАСМАН...

лар. Мен ҳам шу ҳақда гапириб бериб, фикр-мулоҳазаларингизни билсам дейман... Онам мактабни битиришлари билан 16 ёшларида турмушга чиқаришибди. Ёш бўлишга қарамай, онам елиб-юғуриб қайноналарини бувимизнинг хизматини қилар эканлар. Лекин ҳеч бир ишлари бувимизнинг кўзига кўринмас, хуллас онамга сира кун бермас эканлар. Отам эса онамни жуда-жуда яхши кўрар эканлар. Онам сиқилиб кетиб йиғласалар, отам: "Қўявер, бу кунлар ҳам ўтиб кетар", - деб юпатарканлар. Тўйдан бир йил ўтгач, онам ҳомилалар бўлибдилар. Биласиз, ҳомилалар аёл ўзи хоҳлаган нарсани егиси келади. Онам ҳам ёнгоқли конфет егилари келибди. Отам ўша кунда, ишдан қайтишда худди шунақа конфет

ейиш мумкин эмас", - деб бир дона ҳам бермабдилар. Бечора отам: "Ҳеч бўлмаса бир сиқим беринг", десалар, бувим: "Хотинларнинг ишига аралашма!" - деб бақриб берибдилар. Ўша кунни онам бечора конфетни жудаям егилари келганидан қайноналарининг бу қилиғидан кечаси билан йиғлаб чиқибдилар. Эртаси кун отам конфетни яшириб олиб келибди. Кунлар кетидан кунлар ўтиб, катта акам дунёга келибдилар. Шунда ҳам бувим онамни кўп қийнади, ёш болала бўлса ҳам ёрданлашмас, аксинча газда чой қўйдирмас, овқат пишиқтирмас, "Ўчоқда қил, самоварда қайнат", деб мажбурлар эканлар. Онам қўлларида чақалоқ билан жуда қийналар эканлар... Бирин-кетин кичик акам, опам ва ниҳоят мен дунёга келибман.

- деб қўлидан тортиб олибдилар. Шунда акам уйга юғуриб кириб онамга: "Онажон, агар ховли олсак, мен жуда кўп олма дарахти экаман", деган экан. Онам эса бу гапни эшитиб роса йиғлаган эканлар. Кейин Тахтапулдан 3 хонали уй олиб, кўчиб чиқибдилар. Онам ишлар, опам эса бизга қараб ўтирар экан. Онам ишхонадагилар билан "гап ўйнаб", шифоньер сотиб олса, бувим буни кўриб: "Ўғлимни алоҳида олиб чиқиб кетиб, энди ишлаяпсанми?", - деб жанжал қилибдилар. Тушунтирсалар ҳам, тушунмай, онамга: "Жавобингни бердириб юбораман", дебдилар.

ман", - деб, охир-оқибат уларни ажраштириб юборган эканлар. Ўша пайтда катта акам эндигина 1-синфда ўқир, мен эса 1 ёшда бўлган экан-

УНИНГ ЎЗ ЙЎЛИ, ЎЗ УСЛУБИ БОР...

Сухбатдошим — **рассом Гулзор Султонова**. Андижон вилоятидан. 1987 йилда Тошкент

Театр ва расмлик институтини тамомлаган. Асарлари Америка, Франция, Германия, Англия галереяларида бор. Ўзбекистон Бадий академияси ижодкорлар уюшмаси аъзоси.

— Гулзор, ижодингизни кўп йиллардан буён кузатиб шунга амин бўлдимки, Сиз айниқса кашталар, кашта тикаётган қизлар, сочпоқлар, кийим безаклари, аёлларнинг ноз-ишва-

асарларимга ўзига хос жозиба беради.

— Сиз миниатюра жанрида ҳам ижод қиласиз. Сизнинг шу жанрдаги асарларингиз анъанавий миниатюралардан нимаси билан фарқ қилади?

— Миниатюрада азалдан олий табақа — аслзодалар ҳаёти тасвирланиб келган. Шоҳ саройлари, базмлар, овчилар, жанг майдонлари дегандай... Мен эса миниатюрани қишлоқ ҳаётига кўчирдим. Наврўз байрами, халқ сайллари, тўйларни ишладим.

— Гулзор, Сиз ўзбек тасвирий санъатининг навқирон авлоди вақиласиз. Қиёмига етган мингдан ортиқ асарингиз бор десам, муболага бўлмас. Сиз ижоддан ташқари педагог сифатида ҳам фаолият кўрсатасиз. Бир йилнинг рафиқаси, бир ўғилнинг онаси ҳамда ораста бекасиз. Ҳаммасига қандай уलगурасиз?

— Раҳматли онажоним айтганинг онаси ҳамда ораста бекасиз. Ҳаммасига қандай уलगурасиз?

дилар: "Итда тиним бўлади, аёлда тиним бўлмайди", - деб. Гоҳ кўлимда капкир, гоҳ супурги... Иш столим ҳам ҳар дақиқада бошлаган ишимни давом эттиришимга шай туради. Тинимсиз ҳаракатдаман, ижод қиламан. Лойдан митти ҳайкалчалар ясайман, ҳатто доим намда бўлавериб тирноқларим синиб, ёрилиб кетганларини сезмайман. Ярим тунда ўрнимга беҳол чўзиламан... Яна эрта тонгда тураман. Ҳаммаси бошдан бошланади.

— "Оила ва жамият" газетаси мухлисларига тилакларингиз.

— Севимли газетамиз "Оила ва жамият" мухлисларига ҳамиша саломатлик, бахт-саодат ёр бўлишини тилайман. Ва барча юртдошларимизни 7 март куни соат 17.00 да пойтахтимиздаги Санъат марказида очиладиган шахсий кўргазмага таклиф қиламан.

Гулнора РАҲМОН

ли характерлари-ю, ҳолатларига қайси йўналишда ишламайин катта эътибор бераман. Миллий либослар, бош кийимлар болагимдан ёд бўлиб кетган. Шунингдек, тандир-ўчоқлар, кўзалар, уй ҳайвонлари, бедана, каптарлар ҳам

"Оила ва жамият" тахририяти жамоаси бош муҳаррир ўринбосари **Суюн Муҳаммадиева** амакиси **Шаҳров Маҳкам** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўтган сонларнинг қисқача мазмуни: **Равшан билан Лобар ёшлиқдан бир-бирига севишади. Бироқ... Тақдир тақозоси билан улар яна топшишади. Лекин энди Лобарнинг эри йўқ, Равшаннинг эса хотини, уч боласи бор. Розия эри билан Лобар орасидаги муносабатдан хабардор бўлади. Опа-синикига кетиб қолади, лекин уч боласи учун яна қайтиб келади...**

"Тўсатдан бундай дейишим бўлмайди, гапни узоқдан бошлашим керак. Хотин, бола-чақангни ташлаб кўймайсан, устига оламан, деб инсоф билан гапиришим керак. Ҳозирча шундай деб турай, бир ой ўтар-ўтмас, шундай ҳам хо-

келади, мени юпатади", - деб ўйлаган эди.

Кутилмаган бу таклифдан саросималаниб қолган Равшан нима қилишини билмай, анча вақтгача ўйланиб ўтирди-да, кейин уйдан чиқиб кетди. Равшаннинг кетиб қолганини билган Ло-

Равшан бир-икки кун Лобарникига бормай юрди. Уйда хотини ҳам гаплашмайди, унинг олдида ўтирмайди, ҳатто бир пиёла чой ичмайди. Юраги сиқилган Равшан бир куни яна ўзидан Лобарникига йўл

ЁШЛИҚДА БЕРГАН КЎНГИЛ

тиниға қарамай кўяди. У мени яхши кўради, ёлғиз мени, агар яхши кўрмаганида, шунча йилдан кейин болалари борлигига қарамай меникига келармиди?..

- Нима бўлди сенга, - Равшан унинг кўлидан ушлади.

- Кеча анави болакайни уйига ташлатиб келдим. Бахмал тоғининг бир қишлоғида яшар экан. Дори-дармон, пул бериб юбордим. Агар пул керак бўлса яна бераман, қанча деса ҳам, фақат...

- Нима фақат... - Равшан ҳайрон бўлиб унинг юзига қаради.

Лобар анча вақт жимиб қолди. У гаплари Равшанга таъсир қилаётганини сезгач, аста келиб унинг бўйнидан қучди-да:

- Кеча собиқ эримни учратиб қолдим. Ҳали ҳам Равшаннинг кутуби юрибсанми, деб устимдан қулмоқчи эди, яқинда тўйимиз бўлади, ўша Равшанга тегалман, дедим, - деди Лобар мулоийгина.

- Нега ундай дединг? - Равшан бўйнидан унинг кўлини олди. Лобар буни қутмаган эди.

- Унда нима дейишим керак эди? Нима, мени яхши кўрмайсизми?

- Йўқ, яхши кўраман, лекин...

- Нима лекин. Мен сизга хотинингизни кўйиб мени олинг демоқчимасман. Биласиз, каттакон ресторанинг хўжайини-ман, ўзимга яраша обрў-эътиборим бор. Ҳатто казо-казолар ҳам "опа" деб ҳурмат қилишади.

Мен эл таниган одамман. Одамлар орасида: "Лобарнинг ўйнаши бор", - деган гап тарқалишини истайман. "Эри бор", деган гап қаёқда-ю, у гап қаёқда. Никоҳлаб олсангиз...

Лобар гапни давом эттира олмайди, йиғламсираб бошқа хонага ўтиб кетди. У: "Ҳозир Равшан орқамдан

барнинг баттар газаби қайнади.

"Ҳали шоммайтур, шундай қиламанки, ўзинг ялиниб келасан. Ҳали шундай қилайки, "хотинимни кўйиб, сенга ўйланаман", деганингни ўзинг ҳам билмай қоласан.

Тегаман десам - оламан, деганлар қанча..."

Вақт алламаҳал бўлгандию, лекин Равшаннинг уйқуси келмасди. У Лобар ҳақида ўйлаб ётарди.

"Тилимда уни "унутаман" деганим билан, юрагимнинг туб-тубида яшаётганлигини билмаган эканман. Бўлмаса эри йўқлигини била туриб, уникига келармидим. У: "Келмасангиз мажбурламайман", - деганди. Мени мажбурлагани йўқ, ўзим борардим. Демак мен уни унутолмаганман, ҳалиям уни...

Ҳақиқий муҳаббат деб шуни айтсалар керак-да. Чин сеvgи гуноҳга қирмайди... Равшан ўзи тўқиган бу фалсафага ўзини ишонишга мажбур қилди. Ҳар гал оқшомни уникида ўтказган пайтларининг эртаси кун Розияга, болаларига қараё-ёлмайди.

Лобарнинг: "Менга уйланинг", - дейиши... Дарҳақиқат, бу ҳақда ўйламаган экан. "Унинг ўрнида бошқа аёл бўлганда ҳам шундай дерди. Мен эса буни ҳаёлимга ҳам келтиролмайман..." Равшан бошини ёстиқ остига буркаб олди. Иккинчи хонада эса турли ҳаёллар исканжасида, уйқусизликдан қийналиб Розия ётарди...

олди. Уни кўриб "эси кириб яна ўзи келибди-да", - деб ўйлади Лобар хурсанд бўлиб.

- Анави бола яхшимикан, бирга бориб кўриб келсакмикан деб келувдим, ўзим қишлоғини ҳам, уйини ҳам билмайман, - деди Равшан. Лобар ҳеч иккиланмай Равшаннинг бўйнидан қучоқлади-да:

- Унчалик яхши эмасмиш, - деди эркалиниб астагина. - Нега унчаликмас. Яхши, касалхонадан чиқди дегандинг-ку, - Равшан унинг кўлини бўйнидан олди. Унинг ҳаёлига, "қанақа ахмоқ аёл бу, бировнинг бола-лаши ўламан десаю, бу машина қилиш иштиёқида", - деган фикр келди.

- Яхшику-я, аммо врачлар мактабга берманглар, китоб ўқиса миёсига таъсир қилиб анақароқ бўлиб қолиши мумкин деганмиш, - деди Лобар ўйлаб ҳам ўтирмай.

Равшаннинг кўнгли барибир хотиржам бўлмади. - Уйи қаерда, бориб келмасам бўлмайди.

Равшаннинг бу рафтори Лобарга ёқмади: "Ҳали бош эгиб келган десам, уни сўрашга келган экан-да, сени шундай қўрқитайки, юрагинг ёрилиб кетсин".

(Давоми бор)
Раъно АБАЗОВА

Оила ва жамият

Муаллиф фикри тахририят нуктаи назаридан фарқ қилиши мумкин. Фойдаланилмаган кўлөзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб қилинмайди. Газетадан қўчириб босилганда "Оила ва жамият"дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриклар, эълонлар: 133-04-50

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темуру кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Манзил: Тошкент, Буюк Тўрон кўчаси, 41-уй.

Босишга топшириш вақти - 20.00
Босишга топширилди - 20.00

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ХОМИЙ: "Матбуот таркатувчи" Акционерлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - { ташкилотлар учун 177

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида № 33 рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 3126. Формати А-3, ҳажми 2 босма тобко, Баҳоси эркин нархда. Адади - 3183
Саҳифаловчи - **Жаъфар ЖАББОРОВ**.
Рассом - **Набижон ХОЛМУРОДОВ**.
Набатчи - **М. СОДИҚОВ**.